

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/102/2022
Identifikačné číslo spisu:	2307208306
Dátum vydania rozhodnutia:	25.10.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Zemková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:2307208306.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: Rímskokatolícka cirkev, farnosť Horné Saliby so sídlom P. Saliby 871, IČO: 34 013 865, zastúpený: MAPLE & FISH s.r.o. so sídlom Žižkova 22B, Bratislava, IČO: 36 718 432, proti žalovanému: Slovenský pozemkový fond so sídlom Búdková 36, Bratislava, IČO: 17 335 345, o vydanie nehnuteľností, vedenom na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 6C/252/2007, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave sp. zn. 25Co/68/2020 zo dňa 27. októbra 2020, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky z r u š u j e uznesenie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 25Co/68/2020 zo dňa 27. októbra 2020 a vec v r a c i a odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Rozhodnutie súdu prvej inštancie

1. Okresný súd Galanta (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom č. k. 6C/252/2007-666 z 11. apríla 2018, prvou výrokovou vetou uložil žalovanému povinnosť vydať a navrátiť žalobcovi vlastníctvo k parcele registra C č. 1971/21, orná pôda o výmere 6.771 m², vytvorenej geometrickým plánom č. 2111/15 pre katastrálne územie P. R., vytvoreným dňa 1.10.2015 Mgr. Richardom Zimanom, autorizačne overeným Ing. Františkom Rákocim a úradne overeným Okresným úradom Galanta, katastrálny odbor pod č. 1269/15, a to do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku, druhou výrokovou vetou zastavil konanie v časti o vydanie a navrátenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v katastrálnom území P. R., obec Horné Saliby, okres Galanta, evidovaným Okresným úradom Galanta, katastrálny odbor, ako: - parcela registra C č. 1793/8, orná pôda o výmere 2.834 m², parcela vytvorená na základe geometrického plánu č. 38/2008, vyhotoveného dňa 10.7.2008 Ing. Petrom Pisarovičom, autorizovaného Ing. Petrom Pisarovičom, autorizovaným geodetom a kartografom dňa 10.7.2008 a úradne overeného niekdajšou Správou katastra Galanta pod č. 861/2008, pre katastrálne územie P. R., - parcela registra C č. 1959, trvalý trávnatý porast o výmere 4.707 m², - parcela registra C č. 1960/1, orná pôda o výmere 71.281 m², - parcela registra C č. 1972/1, ostatné plochy o výmere 13.071 m², - parcela registra C č. 1972/32, orná pôda o výmere 13.750 m², - parcela registra C č. 1972/9, orná pôda o výmere 10.674 m², - parcela registra C č.

1972/28, orná pôda o výmere 1.035 m², - parcela registra C č. 1972/35, orná pôda o výmere 2.317 m², - parcela registra C č. 1972/42, orná pôda o výmere 5.134 m², - parcela registra C č. 1971/19, orná pôda o výmere 41.437 m², - parcela registra C č. 1971/20, orná pôda o výmere 16.408 m², - parcela registra C č. 1975, zastavané plochy a nádvoría o výmere 1.867 m², parcely vytvorené geometrickým plánom č. 2111/15 pre katastrálne územie P. R., vyhotoveným dňa 1.10.2015 Mgr. Richardom Zimanom, autorizačne overeným Ing. Františkom Rákocim a úradne overeným Okresným úradom Galanta, katastrálny odbor pod č. 1269/2015, - parcela registra C č. 2339/11, orná pôda o výmere 2.766 m², vedená na liste vlastníctva č. XXXX, - parcela registra C č. 2340/190, orná pôda o výmere 2.137 m², vedená na liste vlastníctva č. XXXX a treťou výrokovou vetou rozhodol, že žalobca má voči žalovanému právo na plnú náhradu trov konania s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

2. Rozsudok súdu prvej inštancie napadol žalovaný odvolaním len v časti náhrady trov konania (tretia výroková veta).

Rozhodnutie odvolacieho súdu

3. O odvolaní žalovaného rozhodol Krajský súd v Trnave (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) v poradí druhým uznesením sp. zn. 25Co/68/2020 zo dňa 27. októbra 2020 (predmet dovolacieho konania) tak, že: I. rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku III. o náhrade trov konania zmenil tak, že žalovanému náhradu trov konania nepriznal. II. Žalovanému priznal náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

4. V poradí prvým uznesením Krajský súd v Trnave sp. zn. 25Co/150/2018 zo dňa 29. mája 2019 o odvolaní žalovaného rozhodol tak, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o náhrade trov konania zmenil tak, že žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Žalovanému priznal náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu (uznesenie odvolacieho súdu č. I. 819).

5. Následne žalobca, majúc za to, že boli porušené jeho základné práva a slobody (prvým) uznesením Krajského súdu v Trnave zo dňa 29. mája 2019, č. k. 25Co/150/2018-819, doručil Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavný súd“) ústavnú sťažnosť, ktorou sa domáhal vydania nálezu, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie ním označených základných práv a slobôd napadnutým uznesením krajského súdu a súčasne žiadal napadnuté uznesenie krajského súdu zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie. Zároveň žiadal o priznanie náhrady trov konania.

6. Ústavný súd Slovenskej republiky o podanej sťažnosti rozhodol Nálezom zo dňa 20. augusta 2020, č. k. IV. ÚS 122/2020-66 tak, že základné právo Rímskokatolíckej cirkvi, farnosti Horné Saliby podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 25Co/150/2018 z 29. mája 2019 porušené boli. Uznesenie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 25Co/150/2018 z 29. mája 2019 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Krajskému súdu v Trnave uložil povinnosť uhradiť trovy konania Rímskokatolíckej cirkvi, farnosti Horné Saliby v sume 415,51 Eur (slovom štyristopäťnásť eur a päťdesiatjeden centov) na účet jej právnej zástupkyne advokátskej kancelárie MAPLE & FISH s.r.o., Dunajská 15/A, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu. Ústavnej sťažnosti Rímskokatolíckej cirkvi, farnosti Horné Saliby vo zvyšnej časti nevyhovel.

7. V odôvodnení Nálezu Ústavný súd Slovenskej republiky konštatuje, že v časti, ktorá ostala predmetom konania po dvoch späťvzatiach, mala sťažovateľka nesporne procesný úspech, keďže vlastníctvo k spornej nehnuteľnosti jej bolo rozsudkom okresného súdu sp. zn. 6C/252/2007 navrátené. V súvislosti s posúdením zavinenia zastavenia konania po prvom späťvzatí sťažovateľky v roku 2009 vo vzťahu k dvom pozemkom, ku ktorým sa domohla vlastníctva v správnom konaní, poukazuje ústavný súd na judikovaný právny názor, podľa ktorého „zavinenie je potrebné posudzovať len z procesného hľadiska a nie podľa hmotného práva z dôvodu, že v opačnom prípade by išlo o posúdenie dôvodnosti uplatneného nároku vo veci samej“ [rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len

„najvyšší soud“) vo veci sp. zn. 5MCdo/12/2008]. V prípade tohto čiastočného späťvzatia ústavný súd nepovažuje prijatý právny názor krajského súdu o zodpovednosti sťažovateľky za zastavenie konania za arbitrárny, pretože spojenie skutkových okolností s aplikovanými ustanoveniami právnej normy je ústavne udržateľné, náležite odôvodnené a rešpektuje koncepciu procesného zavinenia zastavenia konania.

8. Inak sa ústavnému súdu javí argumentácia krajského súdu pri posudzovaní zodpovednosti sťažovateľky za zastavenie konania po jej druhom čiastočnom späťvzatí žaloby v roku 2017 z dôvodu, že došlo k mimosúdnej dohode sporových strán, čo sa týka väčšiny pozemkov, ktorých navrátenia vlastníctva sa sťažovateľka domáhala vo veci samej. Ústavnému súdu sa javí záver krajského súdu, že za čiastočné zastavenie konania nesú rovnakú procesnú zodpovednosť obe sporové strany, ako nelogický a presahujúci hranice koncepcie posudzovania procesného zavinenia pri zastavení konania. K čiastočnému späťvzatíu žaloby nesporne došlo až po tom, čo žalovaný uzavrel so sťažovateľkou mimosúdnu dohodu, na základe ktorej jej vydal sporné pozemky (až na jednu výnimku), teda k procesnému úkonu čiastočného späťvzatia žaloby došlo v priamom dôsledku správania žalovaného. Nemožno súhlasiť s názorom krajského súdu, že i sťažovateľka zavinila zastavenie konania tým, že neoznačila náležite sporné nehnuteľnosti, keďže k upresneniu petitu žaloby došlo niekoľko rokov pred tým, ako strany pristúpili k mimosúdnej dohode. Ústavný súd nespochybňuje, že krajský súd mohol v posudzovanej právnej veci dospieť k potrebe aplikácie § 257 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) v súvislosti s posudzovaním zodpovednosti za čiastočné zastavenie konania, avšak v takom prípade mal povinnosť tento svoj záver jasne a zrozumiteľne odôvodniť, rešpektujúc právo sporovej strany na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, garantovaného sťažovateľke v rámci základného práva na súdnu ochranu podľa ústavy a práva na spravodlivý proces podľa dohovoru. Ústavný súd poukazuje na požiadavku ústavnej udržateľnosti posudzovanej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu, pretože z nej nevyplyva, čo považoval krajský súd za dôvody osobitného zreteľa a aké výnimočné okolnosti ho viedli k aplikácii § 257 CSP. Krajský súd sa obmedzil na opísanie skutkových okolností čiastočného späťvzatia žaloby a uvedenie všeobecných zásad aplikácie ustanovenia § 257 CSP formulovaných právnou vedou a súdnou praxou. Napadnuté uznesenie považuje ústavný súd v tejto časti za nedostatočne odôvodnené, nepreskúmateľné a svojvoľné, a zároveň v rozpore s požiadavkou zákonodarcu na reštriktívne uplatňovanie použitej právnej úpravy, keď v napadnutom uznesení explicitne uviedol, že k prijatému právnomu záveru dospel „širším výkladom cez aplikáciu § 257 CSP...“. Ústavný súd Slovenskej republiky pritom zdôrazňuje, že v okolnostiach posudzovanej veci má posúdenie zavinenia tohto v poradí druhého čiastočného zastavenia konania rozhodujúci význam pre určenie celkového úspechu či neúspechu strany v konaní, keďže sa týkalo prevažnej časti predmetu konania.

9. V súvislosti s námietkou sťažovateľky, že pri posudzovaní celkového úspechu strany v spore je potrebné vychádzať z výmery pozemkov, nie z ich počtu, a s odvolaním sa na judikatúru všeobecných súdov produkovanú ako sťažovateľkou, tak i krajským súdom, ústavný súd považuje za potrebné zopakovať svoj ustálený právny názor, podľa ktorého mu neprislúcha zjednocovať in abstracto judikatúru všeobecných súdov, a suplovať tak poslanie, ktoré zákon zveruje najvyššiemu súdu.

10. Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania bude povinnosťou krajského súdu použiť relevantnú právnu úpravu ústavne konformným spôsobom a následne náležite jasne a zrozumiteľne odôvodniť právne závery, ku ktorým dospel a na ktorých založil svoje rozhodnutie.

11. Vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a namietanému porušeniu práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu sa ústavný súd riadil princípom minimalizácie svojich zásahov do právomoci všeobecných súdov, rozhodnutia ktorých sú v konaní o ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy preskúmané (IV. ÚS 64/2010, IV. ÚS 100/2014), ktorý vyplýva z jeho subsidiárneho postavenia pri ochrane základných práv a slobôd. Vychádzal pritom v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (napr. II. ÚS 182/06, IV. ÚS 311/08) z toho, že v nadväznosti na vyslovenie porušenia základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu a zrušením tohto uznesenia sa otvára priestor

na to, aby sa krajský súd v ďalšom konaní sám vysporiadal s ochranou uvedených práv. Ústavný súd preto v tejto časti ústavnej sťažnosti sťažovateľky nevyhovel, uprednostňujúc právomoc všeobecného súdu na ochranu subjektívnych práv sporových strán konania pred ich ochranou v konaní pred ústavným súdom (bod 4 výroku tohto nálezu).

12. Následne Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku - ďalej len „CSP“), znova celú vec preskúmal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP), v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP), viazaný pritom právnym názorom ústavného súdu (z jeho tzv. zrušujúceho rozhodnutia - nálezu) a dospel opätovne k záveru, že v danej veci sú splnené podmienky pre zmenu rozsudku súdu prvej inštancie v jeho napadnutej časti o náhrade trov konania v zmysle § 388 CSP. Predmetom konania na odvolacom súde bolo znovu posúdiť, zároveň viazaný odvolacími dôvodmi žalovaného, či súd prvej inštancie preskúmaným uznesením správne a zákonným spôsobom rozhodol o náhrade trov konania, keď žalobcovi priznal voči žalovanému právo na plnú náhradu trov konania.

13. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že predmetné konanie, ktorým sa žalobca domáhal voči žalovanému a tiež pôvodne proti ďalším trom právnym subjektom (Lesy SR, š.p., Obec Horné Saliby, Obec Dolné Saliby) spoločne a nerozdielne vydať a navrátiť mu vlastníctvo ku šesťdesiatim piatim nehnuteľnostiam, ktoré konkretizoval výlučne len podľa ich pôvodných zápisov v pozemkovoknižnej vložke (uvedenie čísla parciel a ich pôvodné vedenie v konkrétnej pozemkovoknižnej vložke), neidentifikoval ich v súlade s aktuálnym zápisom v katastri na listoch vlastníctva a to spolu s dokumentáciou, ktorá k nim prislúcha, bolo začaté žalobou doručenou súdu dňa 25.4.2007. Žalovaný zareagoval na podanie žaloby vyjadrením zo dňa 22.6.2007 na výzvu súdu, ktorým namietal, že žalobcom určený petit formou solidárneho záväzku je nevykonateľný, dôvodom ktorej nevykonateľnosti je aj nepresná identifikácia nehnuteľností, ktorá nezodpovedá ich aktuálnemu označeniu v katastri nehnuteľností a pre absenciu identifikovateľnosti žiadaných parciel sa nedá posúdiť či spĺňajú požiadavku § 2 ods. 1 písm. a) zákona č. 161/2005 Z. z., t.j., či v súčasnosti tvoria poľnohospodársku pôdu. Po doručení predmetného vyjadrenia žalovaného žalobcovi, dňa 29.11.2007 žalobca v zastúpení advokátskou spoločnosťou upresnil žalobnú požiadavku tak, že výlučne už len žalovaného žiadal zaviazat' vydať a navrátiť mu tridsať nehnuteľností, ktoré identifikoval podľa ich pôvodného zápisu v pozemkovoknižnej vložke (t.j. uvedením čísla parciel, druhu, výmery a vedením v konkrétnej pozemkovoknižnej vložke), ako aj ich zápisom v príslušnom katastri nehnuteľností v registri C na katastrálnej mape, bez evidencie na liste vlastníctva ako špecifikované parcely (uvedením čísla parciel, druhu, výmery) s ich celkovým počtom sedemdesiat osem parciel a to spolu s dokumentáciou, ktorá k nim prislúcha. Zároveň žalobca požiadal súd o poskytnutie lehoty 180 dní alebo o prerušenie konania do dňa overenia geometrických plánov príslušnou správou katastra za účelom spresnenia žalobného návrhu, k čomu nemôže pristúpiť z objektívnych dôvodov, pretože pokiaľ by súd jeho podanie odmietol, hrozí mu zánik práva podľa § 5 ods. 3 zákona č. 161/2005 Z. z. Po doručení predmetného podania žalovanému, žalovaný dňa 14.12.2007 oznámil súdu, že pokiaľ sám žalobca nie je schopný identifikovať nehnuteľnosti, ktoré žiada vydať (i keď podľa žalobcu z objektívnych dôvodov), ani on sám nemohol so žalobcom v zákonnej lehote uzavrieť dohodu o vydaní nehnuteľností, t.j. jej neuzavretie nemožno pričítať len jemu. Dňa 8.1.2008 žalobca opätovne upresňoval žalobný petit spôsob aký mu predchádzal, opäť so žiadosťou o poskytnutie dlhšej lehoty na jeho ďalšiu konkretizáciu, s alternatívnym návrhom na prerušenie konania za týmto účelom. Súd prvej inštancie následne uznesením zo dňa 22.1.2008 zamietol návrh žalobcu na prerušenie konania, ktoré uznesenie žalobca napadol odvolaním, o ktorom odvolací súd rozhodol uznesením zo dňa 10.6.2008 tak, že uznesenie o zamietnutí prerušenia konania potvrdil. Súd prvej inštancie tiež rozhodol uznesením zo dňa 22.1.2008 aj o zastavení konania voči žalovaným 2 až 3 a voči žalovanému zastavil konanie vo vzťahu k špecifikovaným štyridsiatim jedným parcelám, ktoré žalobca identifikoval podľa ich pôvodného zápisu v pozemkovoknižnej vložke, akceptujúc tak dispozičné právo žalobcu na čiastočné späťvzatie žaloby (či už voči žalovaným 2 až 3 celkovo alebo vo vzťahu žalovanému len ohľadne určitým parciel). Súd prvej inštancie výzvou zo dňa 7.7.2008, ako i výzvou vo forme uznesenia zo dňa 3.9.2008, vyzval žalobcu na odstránenie väd jeho žaloby, keďže jej petit je všeobecný, nejasný a nekonkrétny s uvedením akým spôsobom v ňom majú byť žiadané nehnuteľnosti na vydanie identifikované. Na výzvu súdu žalobca reagoval podaním zo dňa 7.10.2008, ktorým upresnil

žalobnú požiadavku na základe geometrických plánov, ktoré boli medzičasom vyhotovené a to tak, že žiadal navrátiť dvadsať parciel vytvorených na základe konkrétnych geometrických plánov úradne overených príslušnou správou katastra. Súd prvej inštancie opätovne výzvou vo forme uznesenia zo dňa 16.10.2008 vyzval žalobcu na odstránenie väd jeho žaloby so zameraním sa na päť parciel, ktoré podľa jeho zistení nefigurujú v predložených geometrických plánoch. Žalobca nadväzne podaním doručeným súdu dňa 5.11.2008 opravil chyby v písaní v žalobnom petite. Po doručení posledných upresnení žalobného návrhu žalobcom žalovanému, tento podaním zo dňa 19.12.2008 oznámil, že nehnuteľnosti uvedené vo výzve na ich vydanie do 30.4.2006 dokázal identifikovať až 4.11.2008, čím žalobca listiny preukazujúce prechod nehnuteľností do vlastníctva štátu doplnil až ku svojmu podaniu zo dňa 6.10.2008. Žalobca ďalej podaním doručeným súdu dňa 18.2.2009 zobral návrh voči dvom nehnuteľnostiam späť, nakoľko si nárok voči nim uplatnil aj v správnom konaní v zmysle § 34 a nasl. zákona č. 162/1995 Z. z. a to úspešne a podaním zo dňa 23.2.2009 pri piatich parcelách opravil nesprávne uvedené označenie geometrického plánu. Dňa 30.3.2009 prvoinštančný súd predložil spis odvolaciemu súdu na rozhodnutie o odvolaní pôvodného žalovaného 2 voči nepriznaniu mu náhrady trov konania voči žalobcovi, ktorý žalobu voči nemu zobral späť a po jeho vrátení konal ďalej len vo veci náhrady trov konania tohto žalovaného voči žalobcovi. Súd prvej inštancie začal konať vo veci samej voči žalovanému až v januári 2014 určením pojednávania na deň 23.3.2014, ktoré pojednávanie žiadal odročiť žalobca z dôvodu potreby žalobný petít znovu upresniť pre neaktuálnosť geometrického plánu a prípravy zmeny žalobného petitu a to najmenej na 60 dní. Vo veci boli určené ďalšie pojednávania a to na deň 9.6.2014, 29.9.2014, ktoré z totožného dôvodu žalobca žiadal opakovane odročiť a dňa 16.9.2014 doručil súdu návrh na zmenu žalobného petitu, keďže v rámci preverovania zistil, že v dôsledku zápisu rozhodnutia o obnove evidencie pozemkov (ROEP) nie je geometrický plán č. 40/2008 vykonateľný, nakoľko došlo k zmene o výmere niektorých parciel. Predmetný geometrický plán tak musel byť prepracovaný ale doposiaľ ho príslušný katastrálny úrad neoveril. I napriek tomu upresňuje žalobný petít v súlade s týmto prepracovaným plánom a žiada vydať a navrátiť jedenásť parciel ním špecifikovaných. Žalovaný sa k doručenému podaniu žalobcu vyjadril dňa 16.1.2015 tak, že nakoľko pre posúdenie splnenia podmienok § 2 ods. 1 zákona č. 161/2005 Z. z., podľa ktorých sa vlastnícke právo vracia len k nehnuteľnostiam, ktoré tvoria poľnohospodársku pôdu a novovytvorená parcela č. 1975 je vedená ako pozemok, na ktorom je postavená inžinierska stavba, je potrebné zistiť, či táto nehnuteľnosť ako i ostatné novovytvorené parcely reálne spĺňajú definíciu poľnohospodárskej pôdy podľa § 2 písm. b) zákona č. 220/2004 Z. z., navrhuje odročiť určené pojednávanie na deň 21.1.2015, ktorým dôvodom žiadosti o odročenie je aj príprava návrhu dohody o navrátení vlastníctva žalobcovi. Aj sám žalobca dňa 19.1.2015 požiadaval o odročenie pojednávania. Následne súd určil pojednávanie na deň 22.4.2015, 14.9.2015, ktoré pojednávania žalobca žiadal odročiť z dôvodu prebiehajúcich rokovaní o mimosúdnej dohode so žalovaným, s vôľou oboch strán vec vyriešiť mimosúdne, s rešpektovaním interných predpisov žalovaného na schválenie dohody a následným katastrálnym konaním. Dňa 22.2.2016 žalobca oznámil súdu, že vzhľadom na schválenie geometrického plánu, ktorý bol príslušnou správou katastra schválený až 2.12.2015, a ktorý bol potrebný pre účel uzavretia mimosúdnej dohody, medzi stranami následne došlo ku konsenzus ohľadne predmetu a rozsahu dohody s tým, že žalovaný pripravuje text dohody a po jej schválení a podpísaní sa pristúpi k podaniu návrhu na jej vklad, požiadaval o nevytyčovanie termínu pojednávania a poskytnutie stranám lehotu za účelom vykonania úkonov potrebných k dohode. Súd prvej inštancie ex offio uznesením zo dňa 8.2.2016 prerušil konanie do skončenia iného súdneho konania dôvodiť jeho obdobnosťou a tým v ňom riešenia otázky, ktorá môže mať význam i pre dané konanie, ktoré rozhodnutie napadli odvolaním obe procesné strany, žalobca zdôrazňujúc konsenzus ohľadne predmetu a rozsahu dohody o vydaní. I žalovaný v odvolaní poukázal na prípravu mimosúdnej dohody o vydaní nehnuteľností. Dňa 23.1.2017 žalobca doručil súdu čiastočné späťvzatie žaloby, s návrhom na zastavenie konania v časti, s tým, že predmetom sporu zostala už len žalobná požiadavka na vydanie a navrátenie jednej parcely. Dôvodom späťvzatia žaloby sčasti (ohľadne 12 parciel vytvorených posledným geometrickým plánom zo dňa 1.1.2015 v prípade 11 z nich a jednej vytvorenej geometrickým plánom zo dňa 10.7.2008) bolo uzatvorenie dohody č. 02296/2016-PRZ-R60259/16.00 zo dňa 21.11.2016 o ich vydaní žalovaným, na základe ktorej dohody bol vykonaný dňa 19.12.2016 vklad vlastníckeho práva žalobcu k nim do príslušného katastra nehnuteľností. Súd prvej inštancie po vrátení mu veci z odvolacieho súdu dňa 21.8.2017, ktorý súd na odvolanie sporových strán zrušil napadnuté rozhodnutie o prerušení konania, určil vo veci pojednávanie na deň 12.3.2018, na ktorom

sporové strany predniesli záverečné reči a súd na pojednávaní, ktoré určil za účelom vyhlásenia rozsudku dňa 11.4.2018 žalobe v zostávajúcej časti o vydanie jednej parcely vyhovel a konanie ohľadne ostatných parciel zastavil pre späťvzatie žaloby sčasti, rozhodol o náhrade trov konania, ktoré čiastkové rozhodnutie je predmetom prieskumu v tomto odvolacom konaní.

14. O nároku na náhradu trov konania medzi žalobcom a žalovaným krajský súd rozhodoval na základe posúdenia ich úspešnosti v spore, keď zásadu úspešnosti doplnil o zásadu procesnej zodpovednosti za zavinenie, ako to správne uzavrel už súd prvej inštancie. Odvolací súd aj druhý raz rozhodol, že žalobca bol úspešný čo do priznania mu nároku na vydanie jednej z množstva ďalších žiadaných nehnuteľností, ohľadne ktorých ostatných, ktoré sa stali predmetom konania po mnohých opakovaných upresneniach žalobného petitu pre účely jeho vykonateľnosti žalobcom v priebehu konania (či už na výzvy súdu alebo na základe vlastnej iniciatívy žalobcu), bolo konanie zastavené pre čiastočné späťvzatie žaloby žalobcom. Pokiaľ ide o žiadosť na zastavenie konania pre čiastočné späťvzatie doručenu súdu prvej inštancie dňa 18.2.2009 a aj následné čiastočné späťvzatie doručené súdu prvej inštancie dňa 23.1.2017, sú to podľa odvolacieho súdu práve tieto procesné úkony žalobcu, ktoré mali za následok čiastočné zastavenie konania napadnutým rozsudkom. Za konečný žalobný návrh prvoinštančný súd potom považoval návrh na zmenu petitu žaloby zo dňa 12.9.2014, ktorú zmenu pripustil na pojednávaní dňa 29.9.2014, podľa ktorého návrhu žalobca žiadal vydať označených jedenásť parciel. Odvolací súd i naďalej zastával právny názor, že je to práve žalobca, ktorý nesie zodpovednosť za zavinenie, ktorého následkom bolo zastavenie konania na základe čiastočného späťvzatia podaním doručeným súdu dňa 18.2.2009.

15. Odvolací súd uzavrel, že k uzatvoreniu Dohody o navrátení vlastníctva k nehnuteľným veciam cirkvám a náboženským spoločnostiam č. 02296/2016-PRZ-R60259/16.00 (ďalej len „Dohoda“ aj „dohoda“) došlo medzi stranami sporu dňa 21.11.2016. Na základe tejto dohody bol dňa 19.12.2016 vykonaný vklad vlastníckeho práva žalobcu k vydaným nehnuteľnostiam do príslušného katastra nehnuteľností. Pri čiastočnom späťvzati doručenom súdu prvej inštancie dňa 23.1.2017 je podstata vecí v posúdení otázky, ako postupovať tam, kde žalobca vezme žalobu späť preto, že so žalovaným uzavrel dohodu riešiacu ich spor, v danom prípade dohody o vydaní nehnuteľných vecí žalobou žiadaných od žalovaného. Konkrétne podľa krajského súdu je potrebné vyjsť z toho, že späťvzatie zaviniť žalovaný, vychádzajúc z posudzovania zavinenia výlučne len z procesného hľadiska. Podľa odvolacieho súdu sa ale tento princíp nedá chápať rýdzo formálne a v odôvodnených prípadoch je možné vziať do úvahy aj širšie okolnosti vecí. Práve daný prípad podľa odvolacieho súdu ukazuje, že téza (ktorú aplikoval aj súd prvej inštancie), podľa ktorej to, či bola späťvzatá žaloba podaná dôvodne, teda či zastavenie konania procesne zaviniť žalovaný, možno zistiť len z porovnania petitu žaloby a následného správania sa žalovaného, môže byť čírym formalizmom a v rozpore s princípmi spravodlivosti. V konkrétnom prípade - akým je i táto posudzovaná vec - môže byť potrebné prihliadať aj na okolnosti vytvárania žalobného petitu, ako i podmienok, za ktorých bolo možné pristúpiť k dohode ohľadne predmetu sporu a to za účelom eliminácie stavu, ktorý by bol v rozpore s princípmi spravodlivosti. Princíp procesného výsledku nemožno chápať formálne, pretože nielen určitosť žalobného petit, ale aj mimosporové okolnosti vyjadrujú, prečo sa žalobca žalovaného plnenia domáha, ako aj to, prečo žalovaný dovtedy neplnil dobrovoľne. Dôvodnou preto bola kľúčová námietka z odvolania, podľa ktorej ak samotný žalobca dokázal až v roku 2014 jednoznačne identifikovať predmet žaloby, nemožno od žalovaného spravodlivo požadovať, že so žalobcom dovtedy uzatvorí dohodu o vydaní nehnuteľnosti, t.j. nielen pred začatím konania, ale aj v jeho priebehu. Hlavnou príčinou nutnosti podania žaloby bola okolnosť, že žaloba bola podaná len z dôvodu zachovania žalobcovho práva, ktorá okolnosť nemôže byť na ťarchu žalovaného. Žalobca sa bránil uvedenej námietke tým, že vzhľadom na zákonnú úpravu (zákon č. 161/2005 Z. z.) definujúcu, ktoré pozemky je možné vydať, ako aj s prihliadnutím na to, že viaceré nehnuteľnosti zmenili svoju pôvodnú výmeru, druh, reálny stav a podobne, bol nútený pristúpiť k úpravám žalobného petitu tak, aby tento zodpovedal aktuálnym údajom v katastri nehnuteľností a zároveň, aby predmetom konania ostali už len tie pozemky, ktoré je možné podľa zákona vydať. Žalovaný ako zástupca štátu mu pritom neposkytol potrebnú pomoc a súčinnosť, čo vníma ako rozpor s ustanovením § 8 ods. 3 Reštitučný zákon, svojimi námietkami tiež prispel k prieťahom v súdnom konaní, nárastu nákladov oboch strán a aktívne vyvíjal činnosť na zmarenie alebo aspoň oddialenie účelu Reštitučného zákona.

16. Obrana žalobcu podľa odvolacieho súdu nepochybne vykazuje logickú líniu, keď stavia na účele reštitučného zákonodarstva i na problémoch s identifikáciou dotknutých nehnuteľností, ktoré sa určite môžu prejavovať aj v rôznej kvalite žalobných návrhov, pokiaľ ide o ich určitosť. Odvolací súd však nemôže prehliadnuť na skutočnosť, že žalobca na jednej strane žiada v jeho prospech zohľadniť objektívne ťažkosti s presnou identifikáciou sporných nehnuteľností, no na strane druhej neváha vytknúť žalovanému neochotu nedostatočne identifikované nehnuteľnosti vydať. Pritom vôbec neberie do úvahy i zodpovednosť žalovaného ako právnickej osoby zriadenej zákonom a plniacej úlohy vo verejnom záujme za adekvátnu a zákonodarcom očakávanú starostlivosť o pozemky, ktoré spravuje. Ak teda žalobca žiada vo svoj prospech zohľadniť ťažkosti s presnou identifikáciou nehnuteľností, potom sa javí ako spravodlivé rešpektovať maximálnu opatrnosť žalovaného pri poskytovaní súčinnosti v procese posudzovania uplatneného reštitučného nároku, ktorú žalobca hodnotí tak, že žalovaný mu v tomto smere neposkytol žiadnu pomoc či súčinnosť, hoci na to bol podľa Reštitučného zákona povinný.

17. Vychádzajúc z uvedeného dospel odvolací súd k názoru, že zavinenie na čiastočnom späťvzatí žaloby doručenom súdu prvej inštancie dňa 23.1.2017 majú obe strany sporu. I keď žalovaný v rámci uzatvorenej dohody vydal žalobcovi nehnuteľnosti v dohode označené, k tomu, aby takáto dohoda vôbec mohla byť uzatvorená sa v nezastupiteľnej miere musel aktívne podieľať i sám žalobca. Žalobca dokázal riadne identifikovať nehnuteľnosti, ktoré od žalovaného žiadal vydať až po vyše siedmych rokoch trvania sporu, z toho plynie, že dovtedy žalovaný nemohol pristúpiť k ich vydaniu (pokiaľ sám žalobca nevedel jasne definovať aké parcely žiada vydať, žalovaný nemal možnosť uzatvoriť so žalobcom dohodu o ich navrátení). Aj po riadnej identifikácii nehnuteľností žalobcom, bezprostrednému uzavretiu dohody o vydaní bránila tá skutočnosť, že niektoré novovytvorené parcely na základe geometrického plánu zadováženého žalobcom boli vedené ako zastavaný pozemok, z čoho vzišla potreba preveriť, či tieto nehnuteľnosti reálne spĺňajú definíciu poľnohospodárskej pôdy, len ktorá mohla byť podľa zákona predmetom vydania. Žalobca dňa 22.2.2016 oznámil súdu prvej inštancie schválenie geometrického plánu nevyhnutného k mimosúdnej dohode o vydaní nehnuteľností príslušnou správou katastra až dňa 2.12.2015, po čom bezprostredne nasledoval konsenzus sporových strán ohľadne predmetu a rozsahu dohody o vydaní, ktorú dohodu žalovaný podľa tvrdení samotného žalobcu aj začal pripravovať a k dohode došlo 21.11.2016. Uvedené správanie sa oboch procesných strán, nielen žalovaného, ako sa to snaží žalobca prezentovať, bolo príčinou dlhoročného trvania ich sporu a podkladom pre úspešné uzavretie Dohody o navrátení vlastníctva k nehnuteľným veciam cirkvám a náboženským spoločnostiam č. 02296/2016-PRZ-R60259/16.00 zo dňa 21.11.2016, na základe ktorej dohody bol dňa 19.12.2016 i vykonaný vklad vlastníckeho práva žalobcu k vydaným nehnuteľnostiam do príslušného katastra nehnuteľností, a tým potom i následkom trov konania strán sporu. Podľa odvolacieho súdu sa mu javí nielen zákonné ale aj najspravodlivejšie prisúdiť zavinenie na predmetnom čiastočnom späťvzatí žaloby a tým i na zastavení konania vo vzťahu k nehnuteľnostiam, ktoré boli predmetom Dohody o navrátení vlastníctva k nehnuteľným veciam cirkvám a náboženským spoločnostiam zo dňa 21.11.2016 rovnakou mierou oboch procesných strán.

18. Vo vzťahu k ostatnému predmetu sporu odvolací súd už uzatvoril, že späťvzatie žaloby vo vzťahu k parcelám č. 2339/11 a č. 2340/190, katastrálne územie P. R., zapísané na LV č. XXXX zavinil žalobca, a to sa považuje za jeho neúspech, oproti jeho úspechu vo vzťahu k parcele č. 1971/21, ktorá mu bola rozsudkom vydaná. Pomer úspechu v konaní považoval odvolací súd za vhodné posudzovať cez počet parciel žiadaných a priznaných, a vo vzťahu ku späťvzatým parcelám cez posúdenie zavinenia späťvzatých parciel, nakoľko každú zo žiadaných parciel žalobca mohol uplatňovať samostatnou žalobou. Odvolací súd v danom prípade nepovažoval za vhodné určovať mieru úspechu podľa výmery pozemkov, ako to žiadal žalobca, nakoľko nie je možné bez ďalšieho povedať, že pozemok s väčšou výmerou má väčšiu cenu ako pozemok s výmerou menšou, pretože výmera pozemku nie je zďaleka jediným faktorom ovplyvňujúcim cenu pozemku. Zisťovanie ceny pozemkov, ktoré boli predmetom konania by vyžadovalo značné náklady, čím by sa trovy konania len navýšili. Napokon i vzhľadom na to, že vo vzťahu k prevažnej väčšine parciel bol ustálený vo vzťahu k náhradovej povinnosti neúspech oboch sporových strán (tých, ktoré boli predmetom dohody o vydaní) a oceňovanie všetkých parciel by bolo i pre samotné procesné strany neekonomické, keďže pomer úspechu sa posudzuje vo vzťahu k

celému predmetu konania, teda aj vo vzťahu parcelám, ktoré boli predmetom dohody (celkovo ide o dvanásť parciel z pätnástich), preto odvolací súd i naďalej zotrval na svojom doterajšom názore, že pre obe procesné strany a ustálenia ich celkového úspechu v spore je skutočne najoptimálnejšie a zároveň aj najspravodlivejšie vzhľadom na okolnosti daného prípadu, určovať mieru úspechu podľa počtu žiadaných nehnuteľností žalobcom na vydanie a vymožených, samozrejme pri zohľadňovaní miery zavinenia sporových strán na čiastočných späťvzatiach žaloby. Žalobca žiadal od žalovaného vydať 15 parciel, úspešný bol čo do jednej prvým výrokom rozsudku okresného súdu priznanej parcele, vo vzťahu k 12 parcelám, ohľadne ktorých bolo konanie zastavené z dôvodu späťvzatia vzhľadom na mimosúdnu dohodu strán, bol ustálený jeho neúspech, ako aj vo vzťahu k ďalším dvom parcelám, vo vzťahu, ku ktorým zobral žalobu späť pre ich vymoženie v inom konaní (v konaní správnom, ktoré žalobca viedol paralelne). Žalovaný bol rovnako neúspešný vo vzťahu k 12 parcelám, ohľadne ktorých bolo konanie zastavené z dôvodu späťvzatia vzhľadom na mimosúdnu dohodu strán, ako i vo vzťahu k zaviazaniu vydať žalobcovi jednu parcelu napadnutým rozsudkom, úspešný bol vo vzťahu k zastaveniu konania pre späťvzatie žaloby žalobcom ohľadne dvoch parciel, ktorých sa domohol v inom konaní. Úspech žalobcu v konaní je tak 1/15 a úspech žalovaného 3/15 a tým potom celkový úspech žalovaného 1/15 (t.j. 2/15 úspechu žalovaného mínus 1/15 úspechu žalobcu), v ktorom rozsahu žalovanému vznikol nárok na náhradu trov konania v zmysle cit. § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 256 ods. 1 CSP.

19. V zmysle § 380 ods. 1 CSP bol odvolací súd odvolacími dôvodmi viazaný (kvantitatívnu stránkou odvolania). Žalovaný odvolacím návrhom, náhradu trov konania priznať nežiadal, navrhoval rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o náhrade trov konania zmeniť tak, že žalobcovi proti nemu nárok na náhradu trov konania neprizná. I keď z predchádzajúce odôvodnenia vyplýva nárokovateľnosť žalovaného na čiastočnú náhradu trov konania, vychádzajúc z viazanosti odvolacím súdom dôvodmi a rozsahom odvolania, žalovaný nežiada priznať náhradu trov konania, žiada ju nepriznať protistrane, je súladné s procesnou právnou úpravou v danom prípade rozhodnúť tak, že žalovanému, i keď úspešnejšej strane sporu, nárok na náhradu trov konania nepriznáva. Odvolací súd vedený týmito úvahami potom žalovanému náhradu trov konania nepriznal cez zmenu napadnutého výroku o náhrade trov konania preskúmaného rozsudku podľa § 388 CSP.

20. V odvolacom konaní podľa krajského súdu fakticky plne úspešnému žalovanému vznikol nárok na náhradu trov tohto odvolacieho konania voči neúspešnému žalobcovi (v zmysle § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP), o ktorom v zmysle § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP musel aj bez návrhu rozhodnúť odvolací súd, keďže týmto rozhodnutím sa predmetné konanie končí a to tak, že žalobcovi odvolací súd priznal túto náhradu v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania v takom prípade v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Dovolanie žalobcu

21. Proti predmetnému uzneseniu krajského súdu podal dovolanie žalobca (ďalej aj „dovolateľ“), ktorého prípustnosť aj dôvodnosť vyvodzoval z § 420 písm. f) CSP navrhujúc zmenu alebo zrušenie uznesenia krajského súdu tak, že dovolací súd žalobcovi prizná voči žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného, odvolacieho a dovolacieho konania v rozsahu 100 %, alebo zruší dovolaním napadnuté uznesenie krajského súdu a vec mu vráti na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a prizná žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania.

22. Žalobca dovolanie odôvodňuje v zmysle § 419 a § 431 CSP. Predmetom súdneho konania bol reštitučný nárok žalobcu uplatnený podľa zákona č. 161/2005 Z. z. o navrátení vlastníctva k nehnuteľným veciam cirkvám a náboženským spoločnostiam a prechode vlastníctva k niektorým nehnuteľnostiam. Žalobca sa žalobou zo dňa 25.4.2007 domáhal vydania nehnuteľností špecifikovaných podľa označenia pozemno-knižnej (ďalej len „PK“) vložky, katastrálneho územia a parcelného čísla. Keďže žalobný návrh tak, ako bol vymedzený v žalobe, nebol súladný s t.č. aktuálnym zápisom v katastri nehnuteľností a ako taký ani dostatočne určitý, jednoznačný a vykonateľný. Okresný súd postupom podľa ust. § 43 OSP vyzval žalobcu, aby v stanovenej lehote spresnil žalobný návrh.

Následne žalobca vlastným úsilím (bez akejkoľvek pomoci a súčinnosti žalovaného) obstaral identifikáciu parciel a dal zhotoviť geometrické plány, čo bolo časovo i finančne náročné a v roku 2008 v súdom poskytnutej lehote spresnil tzv. „nedostatočne určitý“ petit žaloby pomocou geometrických plánov v podaní zo dňa 6.10.2008, v ktorom žiadal vydať konkrétne nehnuteľností identifikované geometrickými plánmi v súlade s t.č. aktuálnym zápisom nehnuteľností v katastri nehnuteľností o celkovej výmere 201.568 m². Predmetom konania boli teda od začiatku súdneho konania tieto určito špecifikované nehnuteľnosti (s poukazom na opravu chyby v písaní v podaní zo dňa 4.11.2008, ktorým bolo opravené iba označenie geometrického plánu pri 5 parcelách): - Parcela č. 1793/8, druh pozemku orná pôda o výmere 2.834 m², vytvorená na základe GP č. 38/2008 pre k.ú. P. R., úradne overeného Správou katastra Galanta dňa 25.7.2008 pod č. 861/2008 - Parcela č. 2339/11, druh pozemku orná pôda o výmere 2.766 m², vytvorená na základe GP č. 39/2008 pre k.ú. P. R., úradne overeného Správou katastra Galanta dňa 5.8.2008 pod č. 875/2008 - Parcela č. 2340/190, druh pozemku orná pôda o výmere 2.137 m², vytvorená na základe GP č. 39/2008 pre k.ú. P. R. - Parcela č. 1971, druh pozemku orná pôda o výmere 65.284 m², - Parcela č. 1972/42, druh pozemku orná pôda o výmere 5.134 m², - Parcela č. 1972/35, druh pozemku orná pôda o výmere 2.317 m², - Parcela č. 1972/9, druh pozemku orná pôda o výmere 5.572 m², - Parcela č. 1972/34, druh pozemku ostatné plochy o výmere 76 m², 3 - Parcela č. 1972/30, druh pozemku orná pôda o výmere 5.232 m², - Parcela č. 1972/28, druh pozemku orná pôda o výmere 1.013 m², - Parcela č. 1972/33, druh pozemku ostatné plochy o výmere 70 m², - Parcela č. 1972/32, druh pozemku orná pôda o výmere 13.750 m², - Parcela č. 2119/2, druh pozemku ostatné plochy o výmere 1.238 m², - Parcela č. 1972/1, druh pozemku ostatné plochy o výmere 13.071 m², - Parcela č. 1959, druh pozemku trvalé trávnaté porasty o výmere 5.015 m², parcely vytvorené na základe GP č. 40/2008 pre k.ú. P. R., úradne overeného Správou katastra Galanta dňa 30.9.2008 pod č. 910/2008 - Parcela č. 2337/4, druh pozemku ostatné plochy o výmere 125 m², vytvorená na základe GP č. 40/2008 pre k.ú. P. R., úradne overeného Správou katastra Galanta dňa 30.9.2008 pod č. 910/2008 - Parcela č. 2119/6, druh pozemku ostatné plochy o výmere 2.152 m², vytvorená na základe GP č. 40/2008 pre k.ú. P. R., úradne overeného Správou katastra Galanta dňa 30.9.2008 pod č. 910/2008 - Parcela č. 1960/6, druh pozemku orná pôda o výmere 71.281 m², vytvorená na základe GP č. 40/2008 pre k.ú. P. R., úradne overeného Správou katastra Galanta dňa 30.9.2008 pod č. 910/2008 - Parcela č. 1960/7, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 2.192 m², vytvorená na základe GP č. 40/2008 pre k.ú. P. R., úradne overeného Správou katastra Galanta dňa 30.9.2008 pod č. 910/2008 - Parcela č. 1960/8, druh pozemku orná pôda o výmere 309 m², na základe GP č. 40/2008 pre k.ú. P. R., úradne overeného Správou katastra Galanta dňa 30.9.2008 pod č. 910/2008.

23. Žalobca v roku 2009 (podaním zo dňa 17.2.2009) vzal návrh v časti dvoch parciel späť, nakoľko k týmto parcelám dosiahol zápis vlastníckeho práva vo svoj prospech v katastrálnom konaní záznamom. Späťvzatie sa týkalo 2 parciel o celkovej výmere 4.903 m², naďalej predmet konania tvorili parcely o výmere 196.665 m².

24. Následne bol žalobca nútený pristúpiť k zmene petitu v roku 2014 z dôvodu, že (okrem iného aj pre dlhotrvajúci spor a neochotu žalovaného dobrovoľne vydať nehnuteľnosti) medzičasom prebehlo konanie o obnove evidencie pozemkov a bolo zapísané rozhodnutie ROEP. V dôsledku konania o obnove evidencie pozemkov a následnému zápisu ROEP jednotlivé parcely zmenili svoje parcelné čísla, tvar, výmeru a bolo nutné dať zhotoviť nové geometrické plány na zosúladenie faktického stavu s aktuálnou evidenciou v katastri nehnuteľností. V zmysle uvedeného sa nepatrne zmenila aj výmera predmetných pozemkov, čo bolo podrobne uvedené v spresnení petitu zo dňa 12.9.2014, na základe čoho celková výmera žalovaných parciel predstavovala 191.286 m², teda rozdiel oproti roku 2009 bol 5.379 m².

25. Predmetom konania zostali nasledovné nehnuteľnosti: - parcela registra C č. 1793/8, druh pozemku orná pôda o výmere 2.834 m², parcela vytvorená na základe geometrického plánu č. 38/2008, vyhotoveného dňa 10.7.2008 Ing. Petrom Pisarovičom, autorizovaného Ing. Petrom Pisarovičom, autorizovaným geodetom a kartografom dňa 10.7.2008 a úradne overeného niekdajšou Správou katastra Galanta dňa pod č. 861/2008, pre katastrálne územie P. R., a ďalej - parcela registra C č. 1959 druh pozemku trvalý trávnatý porast o výmere 4.707 m² - parcela registra C č. 1960/1 druh pozemku orná pôda o výmere 71.281 m² - parcela registra C č. 1972/1 druh pozemku ostatné plochy o výmere 13.071

m2 - parcela registra C č. 1972/32 druh pozemku orná pôda o výmere 13.750 m2 - parcela registra C č. 1972/9 druh pozemku orná pôda o výmere 10.674 m2 - parcela registra C č. 1972/28 druh pozemku orná pôda o výmere 1.035 m2 - parcela registra C č. 1972/35 druh pozemku orná pôda o výmere 2.317 m2 - parcela registra C č. 1972/42 druh pozemku orná pôda o výmere 5.134 m2 - parcela registra C č. 1971/19 druh pozemku orná pôda o výmere 41.437 m2 - parcela registra C č. 1971/20 druh pozemku orná pôda o výmere 16.408 m2 - parcela registra C č. 1971/21, orná pôda o výmere 6.771 m2 - parcela registra C č. 1975 druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 1.867 m2 4 parcely vytvorené geometrickým plánom č. 2111/15 pre katastrálne územie P. R., vyhotoveným dňa 1.10.2015 Mgr. Richardom Zimanom, autorizačne overeným Ing. Františkom Rákocim a úradne overeným Okresným úradom Galanta, katastrálny odbor pod č. 1269/2015 (ďalej spoločne ako „Nehnuteľnosti“).

26. Ďalej v priebehu konania bola z dôvodu dobrovoľného uznania prevažnej časti žalobného nároku žalovaným uzavretá medzi žalobcom a žalovaným dohoda č. 02296/2016-PRZ-R60259/16.00 o navrátení vlastníctva k nehnuteľným veciam cirkvám a náboženským spoločnostiam podľa zákona č. 161/2005 Z. z. zo dňa 21.11.2016 (ďalej len „Dohoda“), predmetom ktorej bolo vydanie a navrátenie vlastníckeho práva k takmer všetkým Nehnuteľnostiam, s výnimkou parcely registra C parc. č. 1971/21, orná pôda o výmere 6.771 m2 vytvorená geometrickým plánom č. 2111/15 pre katastrálne územie P. R., vyhotoveným dňa 1.10.2015 Mgr. Richardom Zimanom, autorizačne overeným Ing. Františkom Rákocim a úradne overeným Okresným úradom Galanta, katastrálny odbor pod č. 1269/2015, ktorá ostala naďalej predmetom žaloby (ďalej ako „parcela č. 1971/21“).

27. Na podklade Dohody bol podaný návrh na vklad, o ktorom Okresný úrad Galanta, katastrálny odbor rozhodol tak, že návrh na vklad povolil dňa 19.12.2016 pod č. V - 5507/16. Následne žalobca vzal návrh v časti týkajúcej sa Dohodou vydaných Nehnuteľností späť (podaním zo dňa 20.1.2017), pričom stále žiadal vydať a navrátiť vlastníctvo k parcele č. 1971/21 a uplatnil si nárok na priznanie náhrady trov konania a trov právneho zastúpenia v súlade s § 255 ods. 1 v spojení s ust. § 256 ods. 1 CSP, t.j. v časti Dohodou vydaných Nehnuteľností na základe zásady zavinenia zastavenia konania zo strany žalovaného a v časti úspešnej žaloby ohľadom ostávajúcej parcely č. 1971/21 na základe zásady úspechu, pričom je zrejmé, že aj vo vzťahu k nehnuteľnostiam vydaným Dohodou mal žalobca plný úspech a je potrebné ich zohľadniť pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania.

28. Okresný súd o podanej žalobe rozhodol rozsudkom tak, že zastavil konanie v časti Nehnuteľností (okrem parcely č. 1971/21), ktoré boli predmetom Dohody, žalovaného zaviazal vydať a navrátiť žalobcovi vlastníctvo k parcele č. 1971/21 a žalobcovi priznal voči žalovanému právo na plnú náhradu. Žalobca aj do spresnenia zo dňa 6.10.2008 podával návrhy na čiastočné úpravy petitu podľa toho, ako postupne získaval z katastra jednotlivé podklady - uvedené svedčí tomu, že žalobca jednoznačne postupoval správne, zákonne, v súlade so zásadou hospodárnosti a efektívnosti konania a snažil sa čo možno najskôr presne vyšpecifikovať predmet konania. Z uvedeného je zrejmé, že žalobca mal v konaní plný úspech, keďže žalovaný mu v priebehu konania dobrovoľne Dohodou vydal žalované Nehnuteľnosti o celkovej výmere 184.515 m2 a rozsudkom bol žalovaný zaviazaný k povinnosti vydať a navrátiť vlastnícke právo k parcele č. 1971/21 o výmere 6.771 m2.

29. Dovolateľ namietá správnosť, zákonnosť i ústavnú udržateľnosť záverov krajského súdu. Predmetné uznesenie krajského súdu je podľa žalobcu nepochybne rozhodnutím odvolacieho súdu, ktorým sa konanie končí, čím je naplnený základný predpoklad prípustnosti dovolania podľa návetia § 420 CSP. Odvolací súd o nároku na náhradu trov konania rozhodol samostatným uznesením po tom, ako bolo rozhodnuté vo veci samej, pričom rozhodovanie o nároku na náhradu trov konania je rozhodovanie o samostatnom nároku a uznesenie je konečným rozhodnutím v tejto otázke. K rovnakým záverom dospel aj Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. I. ÚS 275/2018 z 15.8.2018, ako aj v náleze z 2.4.2020, sp. zn. I. ÚS 387/2019, keď poukázal na § 357 písm. m) CSP. Uznesenie krajského súdu je rozhodnutím konečným, a teda ho možno v zmysle už uvedeného považovať za rozhodnutie preskúmateľné v dovolacom konaní z dôvodov zmätočnosti. Uvedený právny názor si osvojil aj najvyšší súd v uznesení sp. zn. 4Cdo/70/2020 zo dňa 26.8.2020. Dovolateľ je toho názoru, že v tejto veci predmetným uznesením došlo k naplneniu podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v § 420 písm. f)

CSP, keďže súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

30. Nesprávny procesný postup krajského súdu vidí dovolateľ aj v nasledovnom:

31. Rozdielnosť v prístupe k stranám sporu a tým porušenie zásady rovnosti strán sporu a práva žalobcu na spravodlivý proces;

31.1. Krajský súd mal pristupovať rozdielne k stranám sporu pri vyhodnocovaní miery zavinenia na zastavení konania. Kým v prípade zastavenia konania v dôsledku čiastočného späťvzatia žaloby v roku 2009 pripisuje zavinenie výlučne žalobcovi bez zohľadnenia ďalších skutočností, na ktoré žalobca poukazoval, v prípade čiastočného späťvzatia žaloby v roku 2017 už krajský súd protichodne poukazuje na potrebu vziať do úvahy aj širšie okolnosti veci, tzv. nedôvodne prezentuje v tomto jedinom prípade potrebu upustiť z formalistického ponímania späťvzatia návrhu (viď odôvodnenie Uznesenia v ods. 32 a v ods. 35). Pritom krajský súd ignoruje skutočnosť, že k späťvzatiu návrhu v roku 2017 došlo až po tom, čo boli Nehnutelnosti (s výnimkou parcely č. 1971/21) dobrovoľne vydané zo strany žalovaného Dohodou. V prípade späťvzatia návrhu v roku 2009 poukázal na skutočnosť, že išlo o 2 parcely, ktoré boli pôvodne zapísané v prospech žalobcu (spolu s ostatnými parcelami v rovnakej PK vložke, ktoré boli poštátnené) a hoci v prípade týchto dvoch parciel chýbal v PK vložke údaj o poštátnení, žalobca nebol v čase podania žaloby evidovaný ako ich vlastník, dôvodne sa domnieval, že aj tieto parcely štát zabral bez právneho dôvodu, čo v danej dobe nebolo nič nezvyčajné a čo je taktiež samostatným reštitučným dôvodom podľa ust. § 3 ods. 1 písm. h) Reštitučného zákona. Taktiež žalobca namietal, že žalovaný mu v tomto smere neposkytol žiadnu pomoc či súčinnosť (a to v rozpore s ust. § 8 ods. 3 Reštitučného zákona) a až v priebehu konania vlastným pričínením dosiahol zápis vlastníckeho práva vo svoj prospech v katastrálnom konaní. Skutočnosť, že si žalobca uplatnil nárok voči týmto dvom parcelám v dvoch samostatných konaniach (pozn. nie v dvoch súdnych konaniach ako uvádza odvolací súd, ale v súdnom a v správnom konaní) by podľa názoru dovolateľa nemalo byť za vyššie opísanej danej situácie spravodlivo kladené žalobcovi na ťarchu. Dovolateľ jednoznačne postupoval v súlade so zásadou „vigilantibus iura scripta sunt“ a hneď po tom, ako dosiahol zápis vlastníckeho práva vo svoj prospech v tejto časti, vzal návrh v tejto časti späť. Krajský súd však uvedené skutočnosti a okolnosti týkajúce sa uplatnenia nároku, ako aj samotného späťvzatia návrhu v tejto časti nevzal do úvahy, ale zavinenie žalobcu posúdil čisto z formálneho, procesného hľadiska. Podľa dovolateľa nie je prípustné ani dôvodné, aby odvolací súd dával do pomeru zavinenie na späťvzati návrhu z roku 2009, keď tomu zodpovedajúca časť žaloby od toho času vôbec nebola predmetom konania so zavinením na zastavení konania z roku 2018, o ktorom bolo rozhodnuté v konečnom rozsudku a tomu zodpovedajúca časť bola predmetom konania takmer do právoplatného skončenia konania. Takýto pomer nie je vôbec správny, pretože dáva do pomeru minimum úkonov uskutočnených do roku 2009 (zodpovedajúcich zastavenej časti konania v 2009) s takmer všetkými úkonmi za celé konanie (zodpovedajúcim zastaveniu časti konania v 2018). Inak povedané, krajský súd nemá prečo počítať do rozhodovania o trovách konania trovy za zavinené zastavenie časti konania spred 9 rokov, keď o tej časti konania bolo/malo byť rozhodnuté ešte podľa Občianskeho súdneho poriadku.

31.2. Rozhodnutie odvolacieho súdu je podľa dovolateľa nielenže diskriminačný voči žalobcovi a predstavuje rozdielnosť v prístupe k oboj stranám v tej istej otázke, ale zároveň vychádza z nesprávnych skutkových zistení a predstavuje nedovolenú tvorbu práva. Krajský súd sám v ods. 19 uznesenia uviedol jednotlivé úkony, ktorými žalobca v priebehu konania spresňoval žalobný petit, pritom aj zo samotného spisu vyplýva, že už v roku 2008 (podanie zo dňa 6.10.2008) bol žalobný petit riadne vymedzený a identifikovaný podľa geometrických plánov a ako taký ustálený a vykonateľný.

31.3. Dovolateľ zdôraznil, že okresný súd síce začal konať vo veci až v roku 2014, ale prekážkou skoršieho konania nebol žalobný petit alebo iná okolnosť na jeho strane. Okresný súd nekonal vo veci od r. 2009 do 2014 z dôvodu, že sa konalo o odvolaní Lesov SR (pôvodne ako žalovaný 2/) proti uzneseniu Okresného súdu č. k. 56C/252/2007 - 231, ktorým nebola Lesom SR priznaná náhrada trov konania. V nijakom prípade dĺžku trvania konania o odvolaní Lesov SR nemožno pripísať na ťarchu dovolateľovi (rovnako ako sa to v konaní o výške trov nepremietne ani do trov konania žalovaného, keďže trovy za úkony z tohto obdobia netýkajúce sa žaloby voči nemu mu nebudú kladené na náhradu). Rovnako mu nemožno pripísať na ťarchu skutočnosť, že medzitým došlo ku konaniu o obnove evidencie pozemkov a

v júni 2012 k zápisu rozhodnutia o obnove evidencie pozemkov, čím sa geometrické plány stali neaktuálnymi a bolo potrebné ich prepracovať a zosúladiť žalobný petit s aktuálnou evidenciou katastra nehnuteľností. Rovnako v tejto súvislosti namieta, že odvolací súd v prvom uznesení zo dňa 29.5.2019 tieto iné okolnosti posudzoval v nadväznosti na § 257 CSP, podľa ktorého to možné je za splnenia tam uvedených podmienok, v druhom uznesení však ustanovenie § 257 CSP neaplikuje ani nespomína, no posudzovanie iných okolností neopodstatnene v uznesení ostáva.

31.4. Z § 256 ods. 1 CSP vyplýva, že ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane. Keďže nárok na náhradu trov konania je nárokom vyplývajúcim nie z hmotného, ale procesného práva, otázku, či išlo o dôvodne podanú žalobu, je nevyhnutné posudzovať z procesného hľadiska, a teda z hľadiska vzťahu výsledku chovania žalovaného k požiadavkám žalobcu. Ide teda podľa dovolateľa o to, či sa žalobca domohol uplatneného nároku alebo nie, pričom súd neskúma, či by bol žalobca v meritórnom konaní úspešný alebo nie (napr. uznesenie najvyššieho súdu, sp. zn. 3Sžo/225/2010), ako to sám krajský súd prezentuje v prípade posudzovania späťvzatia návrhu z roku 2009. Dovolateľ má za to, že krajský súd konal nad rámec zákona, keď pri posudzovaní miery zavinenia na zastavení konania v roku 2018 nedôvodne vychádzal zo spresnení petítov vykonaných žalobcom, ktoré mu pripisuje na ťarchu (hoci viaceré boli vyvolané objektívnymi skutočnosťami), pričom nesprávne vyhodnotil, že údajne až v roku 2014 bol žalobca schopný ustáliť žalobný petit, čo nie je pravda, nezodpovedá skutkovému stavu, ani nevyplýva zo spisu, nakoľko k prvému spresneniu petitu došlo už v roku 2008. Krajský súd mal pri posudzovaní zavinenia na zastavení konania v roku 2018 vychádzať prioritne z toho, či dôvodom pre späťvzatie návrhu a zastavenie konania bola skutočnosť, že žalovaný sa správal v súlade so žalobným petitom, a teda vyhovel návrhu žalobcu. Ako vyplýva z jednotlivých podaní, žalobca opakovane oznamoval súdu, že z objektívnych dôvodov nemôže pristúpiť k spresneniu petitu žaloby, nakoľko sú tu prekážky na strane správy katastra (pozri, napr. podanie zo dňa 2.11.2007, 28.11.2007, 04.01.2008, ktoré sú súčasťou spisu), konkrétne žalobca informoval súd o komplikáciách, s ktorými sa stretáva na správach katastra a ktoré vedú k predĺženiu lehoty vyhotovenia identifikácií parciel: - Dlhodobá absencia vyhotoviteľa na správe katastra, t.j. osoby, ktorá vyhotovuje identifikáciu parciel, 10 - Vedenie dvojitého vlastníctva na tú istú parcelu na správe katastra, - Nezrovnalosti vo výmere E - parcely s C - parcelou (ak nezrovnalosť presahuje povolenú odchýlku, je potrebné podať návrh na reklamačné konanie na správe katastra), - Nezrovnalosti medzi právnym a skutkovým stavom, - Potreba zmeny druhu pozemku (vyňatie alebo prekvalifikovanie), - Potreba ohliadky a nové určenie hraníc parciel podľa skutkového užívania. Zároveň poukazujeme na to, že od podania žaloby do spresnenia petitu v roku 2009 (hoci prvé spresnenie bolo vykonané už v októbri 2008) sa neriešila len otázka znenia petitu, ale zároveň aj otázky týkajúce sa nároku samotného. Žalovaný vo svojich vyjadreniach zo dňa 22.6.2007 a 19.12.2008 (obe sú súčasťou spisu) namietal viaceré otázky ako napr. náležitosti reštitučnej výzvy, reštitučný dôvod, aktívnu legitimáciu žalobcu či svoju pasívnu legitimáciu. K týmto námietkam sa žalobca písomne vyjadril - viď podanie zo dňa 6.10.2008 a 27.2.2009 (obe sú súčasťou spisu). Namietá preto, že žalovaný mohol najneskôr v roku 2008 (po spresnení zo 6.10.2008) pristúpiť k uzavretiu Dohody. Žalovaný však vôbec neprejavil záujem o dobrovoľné vydanie nehnuteľností, čo zodpovedalo podľa dovolateľa aj jeho vtedajšej praxi. Z uvedeného je zrejmé, že ak by aj žalobca už vo výzve či v žalobe presne identifikoval nehnuteľnosti, nevedlo by to k ich dobrovoľnému vydaniu zo strany žalovaného. Taktiež konanie vo veci samej bolo ovplyvnené aj tým, že okresný súd sám z vlastnej iniciatívy prerušil konanie z dôvodu prebiehajúceho dovolacieho konania v inej veci, a to v čase, kedy už mal vedomosť o tom, že medzi stranami prebiehajú mimosúdne rokovania (uznesenie okresného súdu č. k. 6C/252/2007 - 546). Práve s poukazom na uvedené skutočnosti dovolateľ namietá, že krajský súd nesprávne, v rozpore so skutkovým ako aj právnym stavom a nedôvodne rozdielne, pristupoval pri posudzovaní miery zavinenia oboch strán na čiastočných späťvzatiach žaloby, čím bola porušená rovnosť strán sporu v neprospech dovolateľa a zároveň aj jeho právo na spravodlivý súdny proces. Požiadavku rovnosti zbrání formuloval aj Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojom náleze z 20.12.2001, sp. zn. I. ÚS 59/2000: „Žiadne ustanovenie Občianskeho súdneho poriadku nemožno vykladať a uplatňovať v konaní pred súdom tak, aby niektorý z účastníkov bol zvýhodnený na úkor druhého účastníka pri uplatňovaní práv alebo aby mal priaznivejšie postavenie pri prejednávaní a rozhodovaní vecí.“

32. Neakceptovanie záväzného právneho názoru Ústavného súdu Slovenskej republiky vysloveného v

Náleze, a nedôvodné odklonenie sa od súdnej praxe všeobecných súdov v obdobnej veci, čím došlo k porušeniu princípu právnej istoty, zásady legitímnych očakávaní a práva žalobcu na spravodlivý proces;

32.1. Neakceptovanie záväzného právneho názoru Ústavného súdu Slovenskej republiky v otázke miery úspechu oboch strán v konaní a zavinenia na zastavení konania v roku 2018 je podľa dovolateľa tak hrubým porušením zákonnej úpravy a tým aj jeho základných práv, že samo osebe postačuje na zrušenie uznesenia. Poukázal, že Ústavný súd Slovenskej republiky dal v Náleze žalobcovi za pravdu, keď skonštatoval: „Ústavnému súdu sa javí záver krajského súdu, že za čiastočné zastavenie konania nesú rovnakú procesnú zodpovednosť obe sporové strany, ako nelogický a presahujúci hranice koncepcie posudzovania procesného zavinenia pri zastavení konania. K čiastočnému späťvzatiu žaloby nesporne došlo až po tom, čo žalovaný uzavrel so sťažovateľkou mimosúdnu dohodu, na základe ktorej jej vydal sporné pozemky (až na jednu výnimku), teda k procesnému úkonu čiastočného späťvzatia žaloby došlo v priamom dôsledku správania žalovaného. Nemožno súhlasiť s názorom krajského súdu, že i sťažovateľka zavinila zastavenie konania tým, že neoznačila náležite sporné nehnuteľnosti, keďže k upresneniu petitu žaloby došlo niekoľko rokov pred tým, ako strany pristúpili k mimosúdnej dohode.“ Následne krajský súd, viazaný právnym názorom Ústavného súdu Slovenskej republiky, opätovne rovnako posúdil túto otázku, keď skonštatoval: „Vychádzajúc z uvedeného je odvolací súd názoru, že zavinenie na čiastočnom späťvzati žaloby doručenom súdu prvej inštancie dňa 23.1.2017 majú obe strany sporu.“

32.2. Podľa dovolateľa krajský súd svojvoľne prekročil rámec procesného hľadiska a neakceptoval skutočnosť a preukázané námietky žalobcu, že petit bol ustálený oveľa skôr (nie v roku 2014 ako to nesprávne uvádza krajský súd), a teda žalovaný mal možnosť pristúpiť k uzavretiu dohody už v roku 2008 a tým prispieť k hospodárnosti, rýchlosti a efektívnosti konania. Vzhľadom na uvedené je tak nepochybné, že nie vinou žalobcu, ale (okrem ostatných vyššie zmienených procesných otázok) vinou žalovaného trvalo súdne konanie tak dlho, čo viedlo k nárastu nákladov na oboch stranách a zaťaženiu aj samotného okresného súdu. Krajský súd sa pritom nijako nevyjadril k dôvodom, pre ktoré neakceptuje právny názor Ústavného súdu Slovenskej republiky v tejto veci, ktorý je preňho záväzný (§ 134 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky), a od ktorého sa nesmie odkloniť. Vzhľadom na neakceptovanie právneho názoru ústavného súdu a neodôvodnenie tohto odklonu je Uznesenie zmätočné, nepreskúmateľné a arbitrárne a zároveň pre žalobcu prekvapujúce. S poukazom na zásadu legitímnych očakávaní a princípu právnej istoty žalobca dôvodne očakával, že odvolací súd v novom rozhodnutí bude akceptovať právny názor ústavného súdu, z ktorého vyplýva, že v tomto prípade vydanie Nehnuteľností Dohodou je nutné považovať za úspech žalobcu (a v nijakom prípade nejde o úspech žalovaného) a zavinenie na zastavení konania v roku 2018 je potrebné pripísať na ťarchu žalovanému, čo sa však z neznámych dôvodov nestalo. Krajský súd rovnako v odôvodnení uznesenia poukazuje na skutočnosť, že uzavretiu Dohody bránila/oddialila potreba preveriť skutkový stav jednej zo žalovaných parciel - parcela č. 1975, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie. Vzhľadom na to, že GP č. 2406/14 bol úradne overený dňa 19.9.2014 a v januári 2015 sa žalovaný vyjadril k tejto parcele tak, že po preverení jej skutočného stavu a využívania je možné ju vydať, považuje dovolateľ uvedené preverenie stavu za irelevantné z hľadiska miery zavinenia, nakoľko išlo len o necelé 4 mesiace, čo v porovnaní s celkovou dĺžkou konania je zanedbateľné. Nehovoriac o tom, že žalobca od začiatku tvrdil a preukazoval, že aj túto parcelu je možné vydať. Rovnako krajský súd poukazuje na to, že predmetom Dohody boli aj iné parcely, než boli uvedené v petite a namieta rozdielnosť výmer. Ako vyplýva z GP č. 2111/15, parcela CKN č. 1971, orná pôda o výmere 64.616 m² bola rozdelená na 3 parcely s parc. č. 1971/19, 1971/20 a 1971/21, všetky tri s druhom pozemku orná pôda a celkovou výmerou 64.616 m² (41.437 m² + 16.408 m² + 6.771 m²), a teda nie je pravdou, že by išlo o rozdielnu výmeru. Toto rozdelenie parcely CKN č. 1971 na 3 nové parcely bolo vykonané v dôsledku námietok žalovaného vo vzťahu k parcele č. 1971/21 (pôvodne PK parcela 1969), nakoľko žalovaný namietal, že pôvodný vlastník nie je cirkevný subjekt a odmietal túto časť vydať. Žalobca bol aj v tejto časti úspešný, je zrejmé, že išlo o nedôvodnú námietku žalovaného. Jediný rozdiel vo výmere parciel bol vyvolaný objektívnou skutočnosťou - zápisom ROEP, v rámci čoho sa nepatrne upravila výmera niektorých parciel.

32.3. Dovolateľ zotrval na názore, že, ak žalovaný dobrovoľne vydal žalobcovi takmer všetky Nehnuteľnosti (s výnimkou jednej parcely č. 1971/21) po cca 9 rokoch trvania tohto súdneho konania, nemožno hovoriť o žiadnom úspechu na jeho strane. A vzhľadom na to, že už v roku 2008 bol žalobný

petit ustálený, nemožno skutočnosť, že až v roku 2016 žalovaný pristúpil k Dohode, klásť za vinu žalcovi a hovoriť o akomkoľvek zavinení žalobcu na zastavení konania v tejto časti.

32.4. Ďalej dovolateľ poukázal na to, že odvolací súd sa nedôvodne odklonil od zaužívanej súdnej praxe v otázke posudzovania miery úspechu strán sporu, keď túto posudzoval cez počet a nie výmeru parciel. Krajský súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že každá z nich by mohla byť predmetom samostatného konania, a že skutočnosť, že ide o menšiu výmeru neznamená, že pozemok má nižšiu hodnotu. Zároveň odvolací súd uviedol, že na preukázanie hodnoty parciel by bolo potrebné zhotoviť znalecký posudok, čo považoval za neefektívne. S uvedeným záverom nie je možné v nijakom prípade súhlasiť. Ak by dovolateľ aj prijal záver odvolacieho súdu o tom, že zavinenie na čiastočnom späťvzati v roku 2009 nesie žalobca a tieto 2 parcely mu pričítali ako neúspech (čo odmieta), stále tu ostáva 13 parciel, voči ktorým mal žalobca úspech. Pritom, parcely ČKN č. 2339/11 a 2340/190 boli obe vedené ako orná pôda v extraviláne a sú takto vedené dodnes a ostala zachovaná aj ich výmera. Zvyšné parcely predstavujú 163.155 m² ornej pôdy v extraviláne, 4.707 m² trvalého trávnatého porastu v extraviláne, 13.071 m² ostatné plochy v extraviláne, 8.486 m² orná pôda v intraviláne a 1.867 m² zastavaná plocha a nádvorie v intraviláne. Rovnako ide o parcely, ktoré sa nachádzajú vo svojej blízkosti, a teda ich hodnota je porovnateľná. Napokon nemožno opomenúť skutočnosť, že súčasťou spisu je aj znalecký posudok č. 12/2018 spracovaný znalcom RNDr. Františkom Bergendim zapísaným v odbore poľnohospodárstvo, odvetvie odhad hodnoty poľnohospodárskej pôdy, ktorým znalec stanovil hodnotu nehnuteľností nasledovne: 13 Orná pôda extravilán 2,5014 Eur / m² TTP extravilán 0,1333 Eur / m², Ostatné plochy extravilán 1,8500 Eur / m², Orná pôda intravilán 7,6911 Eur / m², Zast. plocha a nádvorie intravilán 7,6911 Eur / m², Dôkaz: List vlastníctva č. XXXX k.ú. P.É. R. zo dňa 10.2.2009 (kópia), List vlastníctva č. XXXX k.ú. P. R. zo dňa 16.12.2020 (kópia) (39). Teda krajskému súdu nič nebránilo, aby vzal do úvahy tento znalecký posudok a porovnal hodnotu parciel, voči ktorým mal žalobca úspech s hodnotu parciel č. 2339/11 a 2340/190 (t.j. orná pôda v extraviláne o výmere spolu 4.903 m²), a tým stanovil pomer úspechu žalobcu v konaní.

32.5. Dovolateľ považuje za nepochopiteľné stanovisko krajského súdu o potrebe poznania hodnoty nehnuteľností, ale neefektívnosti zhotovovania znaleckého posudku súdom a na druhej strane nevyužitie už žalobcom predloženého znaleckého posudku, na základe ktorého si odvolací súd mohol svoje hypotetické závery o rozdielnych hodnotách jednotlivých nehnuteľností, teda aj samostatných nárokov, overiť, resp. z nich aj vychádzať.

32.6. Žalobca v dovolaní uviedol, že už vo vyjadrení zo dňa 19.10.2020 poukázal na to, že hoci každá z parciel by mohla byť predmetom samostatného konania, ako to uvádza aj krajský súd, ich hodnota nie je rovnaká a za každú parcelu by žalobca získal inú náhradu trov konania, práve skrz jej hodnotu a výmeru. V tomto prípade odvolací súd zotrval na svojom postoji posúdiť mieru úspechu cez počet parciel a nie výmeru a svoj záver a odklon od súdnej praxe (aj svojej vlastnej) nijako neodôvodnil, v dôsledku čoho je tiež Uznesenie nepreskúmateľné, arbitrárne, neudržateľné, čím došlo k porušeniu žalobcových práv - právo na rovnosť strán sporu, spravodlivý súdny proces, princíp právnej istoty a zásada legitímnych očakávaní.

32.7. Záverom dovolateľ poukázal na ústavný princíp právnej istoty, ktorého základným atribútom je istota subjektov práva, že sa voči nim bude zachovávať právo, a teda orgány verejnej moci budú vo vzťahu k nim postupovať v súlade s ústavou a platnými právnymi predpismi, t.j., že ich postup bude zo strany subjektov práva predvídateľný (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. I. ÚS 241/2007 zo dňa 1.5.2009). K tomu doložil v priebehu konania na krajskom a okresnom súde nasledovné rozhodnutia slovenských súdov v iných reštitučných veciach: Uznesenie Krajského súdu v Trnave č. k. 10Co/33/2019-1396 zo dňa 24.2.2020, Uznesenie Krajského súdu v Trnave č. k. 11Co/575/2014 - 631 zo dňa 29.6.2015, Uznesenie Okresného súdu Komárno č. k. 10C/65/2007 - 968 zo dňa 20.4.2018, Uznesenie Krajského súdu v Trnave č. k. 23Co/250/2017 - 1161 zo dňa 26.6.2018. Odcitoval: „Odlišné rozhodovanie a obsahovo totožných nárokov je aj v rozpore s princípom právnej istoty, ktorý je imanentným znakom a neodmysliteľnou súčasťou právneho štátu“ (napr. PL. ÚS 36/95 a IV. ÚS 75/09). „Princíp právnej istoty spočíva okrem iného v tom, že všetky subjekty práva môžu odôvodnene očakávať, že príslušné štátne orgány budú konať a rozhodovať podľa platných právnych predpisov, že ich budú správne vykladať a aplikovať“ (napr. II. ÚS 10/99, II. ÚS 234/03, IV. ÚS 92/09). „V právnom štáte musí panovať istota, že na určitú právne relevantnú otázku sa pri opakovaní v rovnakých podmienkach dáva rovnaká odpoveď“ (napr. I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95, II. ÚS 80/99, III.

ÚS 356/06). „Protichodné právne závery vyslovené v analogických prípadoch neprispievajú k naplneniu hlavného účelu princípu právnej istoty ani k dôvere v spravodlivé súdne konanie“ (obdobne napríklad IV. ÚS 49/06, III. ÚS 300/06). Postup všeobecného súdu, ktorý aplikuje určité ustanovenie zákona bez relevantných dôvodov v rozpore s konštantnou rozhodovacou praxou, treba považovať za postup arbitrárny. Takýto postup je zároveň aj zásahom do princípu právnej istoty ako súčasťou právneho štátu podľa čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 335/06 z 30.10.2007) Judikatúra Slovenskej republiky definuje legitímne očakávania ako kategóriu právnej istoty, ktorej účelom je garancia čitateľnosti správania sa orgánov verejnej moci a ochrana súkromných osôb pred nepredvídateľným mocenským zásahom do ich právnej situácie, na vyústenie ktorej do určitého výsledku sa spoliehali (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. PL. ÚS 16/06). V zmysle judikatúry totiž môže štát (aj prostredníctvom svojich orgánov) vertikálnym mocenským zásahom, napríklad náhlou zmenou pravidiel, na ktoré sa súkromné osoby spoliehali, porušiť legitímne očakávania účastníkov (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 10/04-27). „V tejto súvislosti treba v prvom rade zdôrazniť, že materiálny právny štát stojí mimo iného na dôvere občanov v právo a právny poriadok. Podmienkou takejto dôvery je stabilita právneho poriadku a dostatočná miera právnej istoty občanov. Stabilita právneho poriadku a právna istota je ovplyvňovaná nielen legislatívnou činnosťou štátu (tvorbou práva), ale tiež činnosťou štátnych orgánov aplikujúcich právo (rozhodnutie najvyššieho súdu 2MCdo/1/2015).“ (44) V tejto súvislosti poukázal aj na základné princípy, na ktorých je postavený CSP, a ktoré boli rovnako v konaní porušené - ide predovšetkým o čl. 1, čl. 2, čl. 3 a čl. 6 CSP.

33. Nedostatočné odôvodnenie uznesenia, svojvôľa krajského súdu, extrémne vybočenie odvolacieho súdu z princípu spravodlivosti, čím došlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces;

33.1. Podľa dovolateľa je nepochybné, že zo strany krajského súdu došlo k nesprávnemu postupu, keď nezohľadnil skutočnosti a dôkazy, na ktoré žalobca opakovane v konaní poukazoval a v rozpore s nimi dospel k záveru, že zavinenie na zastavení konania v roku 2018 nesú obe strany, len a iba žalobcovi pripísal na ťarchu jednotlivé spresnenia petitu v konaní (bez zohľadnenia toho, že niektoré boli vyvolané objektívnymi skutočnosťami či okolnosťami na strane žalovaného), rovnako iba na ťarchu žalobcu pripísal dĺžku konania či mimosúdnych rokovaní a absolútne nesprávne uviedol, že až v roku 2014 bol žalobca schopný ustáliť žalobný návrh. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného proti uzneseniu zo dňa 29.5.2019 poukazoval (o.i.) na počínanie oboch strán v priebehu konania, jeho aktívnu činnosť smerujúcu k spresneniu petitu, účel Reštitučného zákona, ďalej poukázal na to, že nemožno stotožňovať úkony smerujúce k úprave petitu s klasickým späťvzatím návrhu, na neochotu žalovaného poskytnúť mu pomoc či súčinnosť, namietal, že mal v konaní plný úspech, a preto mu prináleží náhrada trov konania, a vyjadril sa aj k nemožnosti aplikovať § 257 CSP na tento prípad. Z citovaného ustanovenia § 220 CSP, ako aj ustálenej súdnej praxe, vyplýva povinnosť súdu svoje rozhodnutie riadne odôvodniť tak, aby bolo rozhodnutie preskúmateľné, presvedčivé a dávalo odpovede na rozhodujúce otázky, na ktorých súd založil svoje rozhodnutie. Krajský súd rovnako opomína podstatnú námietku žalobcu, že spresnenie petitu v roku 2014 bolo robené v dôsledku uskutočnenia konania o obnove evidencie pozemkov a zápisu rozhodnutia ROEP, čo predstavuje objektívnu skutočnosť. Nie je preto dôvod pripisovať REOP na ťarchu ktorejkoľvek strany a v konečnom dôsledku má za následok len evidenčné zmeny nehnuteľností, ktoré žalobca iniciatívne premietol do petitu žaloby a aktualizoval ho so zápisom v katastri nehnuteľností.

33.2. Dovolateľ ďalej poukázal aj na rozhodovaciu prax najvyššieho súdu, v zmysle ktorej je možné aj nedostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia považovať za vadu konania podľa ust. § 420 písm. f) CSP a v dôsledku nedostatočného odôvodnenia súdneho rozhodnutia môže dôjsť k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces. Poukázal na zjednocujúce stanovisko občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu zo dňa 3.12.2015, č. R 2/2016. Obdobne poukázal aj na uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 1Obdo/33/2020 zo dňa 14.10.2020, v ktorom najvyšší súd zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu práve z dôvodu nedostatočného odôvodnenia a o.i. skonštatoval: „Takéto odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu - podľa názoru dovolacieho súdu - je nedostatočné, arbitrárne a nepreskúmateľné, keďže odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia nevysporiadal s odvolacími námietkami, ktoré žalobca uviedol v odvolaní. Odvolací súd preto zásadným spôsobom porušil vyššie citované kogentné ustanovenie § 387 ods. 3 CSP, v dôsledku čoho došlo k porušeniu práva žalobcu na riadne odôvodnenie rozhodnutia, a teda aj k porušeniu jeho základného práva na spravodlivý proces, vyplývajúceho z článku 46 ods. 1

Ústavy SR, ako aj práva podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čo v posudzovanom prípade zakladá vadu zmätočnosti v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP a odôvodňuje aplikáciu výnimky v zmysle druhej vety stanoviska NS SR R 2/2016.“

33.3. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti tak mal dovolateľ za to, že v tomto prípade je daná prípustnosť dovolania proti predmetnému uzneseniu odvolacieho súdu podľa § 420 písm. f) CSP a žalobca prípustnosť i dôvodnosť dovolania riadne preukázal a zdôvodnil.

34. Dovolateľ popri vyššie uvedených nesprávnostiach a nezákonnostiach v postupe odvolacieho súdu poukazuje aj na to, že odvolací súd nesprávne právne posúdil nárok strán sporu na náhradu trov konania. Aj keď nesprávne právne posúdenie nie je považované za vadu zmätočnosti a nezakladá prípustnosť dovolania podľa ust. § 420 písm. f) CSP (ide iba o dovolací dôvod pre dovolania prípustné podľa ust. § 421 CSP, čo nie je tento prípad), nakoľko je tu zjavná príčinná súvislosť medzi namietaným postupom krajského súdu a nesprávnym právnym posúdením nároku, ako aj s poukazom na závažnosť pochybenia zo strany odvolacieho súdu, poukázal aj na túto vadu konania. Z vyššie uvedených skutočností nepochybne vyplýva, že krajský súd sa dopustil nielen nesprávneho a nezákonného postupu, ale aj nesprávne právne vec posúdil, a to v otázke zodpovednosti strán sporu na zastavení konania a úspechu strán sporu, čím nesprávne posúdil aj nárok strán sporu na náhradu trov konania. Na podporu svojich tvrdení poukázal aj na § 217 ods. 1 CSP, podľa ktorého je pre rozsudok rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. Predmetné ustanovenie sa nevzťahuje len na rozsudky vo veci samej, ale aj na uznesenia, vrátane uznesenia o náhrade trov konania (podľa ust. § 234 ods. 2 CSP). Do pozornosti dal aj nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 23.5.2014, sp. zn. IV ÚS 55/2014 - 37, ktorý prekonáva uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 6MCdo/19/2010, a v ktorom ústavný súd vyslovil právny názor: „Miera úspechu vo veci závisí od vzťahu meritórneho rozhodnutia k žalobnému petitu, ktorý bol naposledy urobený vo veci samej.“ S poukazom na uvedené tak dovolateľ namietol, že odvolací súd popri vyššie spomenutom nesprávnom a nezákonnom postupe sa dopustil aj nesprávneho právneho posúdenia a konal v rozpore s čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého musí byť výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov v súlade s ústavou. (Robins c. Spojené kráľovstvo z 23.9.1997, napr. uznesenie ÚS SR č. k. IV. ÚS 40/2011 - 11, nález ÚS SR č. k. II. ÚS 78/03, nález ÚS SR sp. zn. II. ÚS 31/04, uznesenie ÚS SR sp. zn. I. ÚS 48/05, nález ÚS SR sp. zn. II. ÚS 272/08, nález ÚS SR sp. zn. IV. ÚS 341/2012, nález ÚS SR sp. zn. I. ÚS 22/03, nález ÚS SR sp. zn. IV. ÚS 77/02, nález ÚS SR sp. zn. IV. ÚS 1/02, nález ÚS SR sp. zn. I. ÚS 119/07).

35. S poukazom na uplatnené dovolacie dôvody dovolateľ navrhol, aby najvyšší súd vydal uznesenie, ktorým zmení uznesenie Krajského súdu v Trnave zo dňa 27.10.2020, č. k. 25Co/68/2020 - 927 tak, že potvrdí rozsudok Okresného súdu Galanta č. k. 6C/252/2007 - 666 zo dňa 11.4.2018 v napadnutom III. výroku o náhrade trov konania a žalobcovi prizná náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o ktorých výške rozhodne súd samostatným uznesením, alebo alternatívne, zruší uznesenie Krajského súdu v Trnave zo dňa 27.10.2020, č. k. 25Co/68/2020 - 927 a vec vráti krajskému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a žalobcovi prizná náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o ktorých výške rozhodne súd samostatným uznesením.

36. K dovolaniu žalobcu sa vyjadril písomne dňa 25.3.2021 žalovaný tak, že ho žiada zamietnuť, keďže pomer úspechu v konaní je verne a spravodlivo v uznesení popísaný.

Posúdenie veci dovolacím súdom

37. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je prípustné.

38. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie

prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. Pokiaľ zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

39. V danom prípade z dovolania žalobcu jednoznačne vyplýva, že napáda uznesenie odvolacieho súdu z 27.10.2020, o trovách konania, ktorým odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku III. o náhrade trov konania na súde prvej inštancie tak, že žalovanému náhradu trov konania nepriznal a zároveň rozhodol o trovách odvolacieho konania žalovaného tak, že žalovanému priznal náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, všetko podľa § 420 písm. f) CSP. Dovolateľ síce okrajovo namieta aj dovolacie dôvody podľa § 421 ods. 1 CSP (bod 35. tohto uznesenia) bez vymedzenia písmena, avšak zároveň v dovolaní sám konštatuje, že mu je známa rozhodovacia prax najvyššieho súdu i ústavného súdu pri dovolaní podľa ustanovenia § 421 CSP, a to konkrétne, že prípustnosť dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu o trovách konania, ktorú dovolateľ prípadne vyvodzuje z § 421 ods. 1 CSP, je vylúčená podľa § 421 ods. 2 CSP v spojení s § 357 písm. m) CSP. A preto dovolacie dôvody súvisiace s nesprávnym právnym posúdením subsumoval spolu s ďalšími dôvodmi pod § 420 písm. f) CSP. S poukazom na bod 27. uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky z 8.2.2017, sp. zn. I. ÚS 56/2017, ako aj uznesenie najvyššieho súdu z 26.10.2017, sp. zn. 3Cdo/221/2016 sa osobitne dovolací súd tomuto dovolaciemu dôvodu nebude venovať, keďže nebol namietaný samostatne, ale urobí tak vrámci dovolacích dôvodov podľa § 420 písm. f) CSP.

40. Dovolací súd v prvom rade skúmal, či uznesenie odvolacieho súdu je rozhodnutím vo veci samej, prípadne konečným rozhodnutím, keďže iba takáto povaha rozhodnutia umožňuje dovolaciemu súdu preskúmať prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP. Dovolací súd dospel k záveru, že v danom prípade prípustnosť podaného dovolania podľa § 420 písm. f) CSP je daná.

41. Podľa § 357 písm. m) CSP jedným z uznesení, proti ktorému je prípustné odvolanie, a ktoré je tak v danej ním riešenej otázke s konečnou platnosťou preskúmateľné v rámci odvolacieho konania, je aj uznesenie, ktorým prvostupňový súd rozhodol o nároku na náhradu trov konania s konečnou platnosťou, takže rozhodnutie odvolacieho súdu o tomto odvolaní je v otázke nároku na náhradu trov konania rozhodnutím konečným (ktorým sa konanie v tejto otázke nároku končí, pozn.), a teda ho možno v zmysle už uvedeného považovať za rozhodnutie preskúmateľné v dovolacom konaní z dôvodov zmätočnosti ako rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. (Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 275/2018 z 15.8.2018, in č. 74/2018 Zbierky nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky).

42. Ustanovenie § 420 CSP zakotvuje prípustnosť dovolania alternatívne buď proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, t.j. proti rozhodnutiu majúcejmu hmotnoprávny charakter, alebo proti rozhodnutiu, ktoré síce nemá charakter rozhodnutia o materii konania, t.j. nejde síce o rozhodnutie vo veci samej, ale ide o rozhodnutie, ktorým odvolací súd o danej otázke rozhodovanie končí inak ako meritórnym (hmotnoprávnym) rozhodnutím vo veci samej. Aj rozhodnutie vo veci samej (t.j. meritórne rozhodnutie) je svojou podstatou a svojimi dôsledkami rozhodnutím, ktorým sa konanie o predmete sporu končí, avšak pre účely posudzovania prípustnosti dovolania podľa § 420 CSP takéto rozhodnutie nemožno zaradiť do skupiny rozhodnutí, „ktorým sa konanie končí“, pretože pre tento účel je už zaradené do skupiny rozhodnutí „vo veci samej“. Za rozhodnutie, ktorým sa konanie pred odvolacím súdom o danej otázke končí, teda možno považovať rozhodnutie, ktorým odvolací súd rozhodol o odvolaní inak ako jeho vecným prejednaním (t.j. rozhodnutie o odmietnutí odvolania alebo o zastavení odvolacieho konania), rozhodnutie odvolacieho súdu o zastavení konania z dôvodu späťvzatia žaloby po rozhodnutí prvostupňového súdu a pred rozhodnutím odvolacieho súdu (§ 370 CSP) a uznesenie, ktorým odvolací súd potvrdil alebo zmenil prvostupňové uznesenie o otázke, ktorej vyriešenie sa týmto uznesením končí, pričom spravidla pôjde o uznesenia odvolacieho súdu, ktorými rozhodol o odvolaní proti uzneseniam podľa § 357 CSP, ktoré síce možno v dovolacom konaní preskúmať z dôvodov zmätočnosti uvedených v § 420 CSP, avšak z dôvodov zásadnej právnej významnosti sú v zmysle § 421 ods. 2 CSP z prieskumu dovolacím súdom vylúčené.

43. Dovolateľ v podanom dovolaní podrobne zdôvodnil, prečo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces došlo tým, že bolo o nároku na náhradu trov konania rozhodnuté nesprávne, keďže mu malo byť priznané plné právo na náhradu trov konania.

44. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie, ods. 2, ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

45. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci, ods. 2, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

46. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

47. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

48. Podľa názoru dovolacieho súdu vydanie/navrátenie požadovaných Nehnutelností jednak na základe mimosúdnej Dohody účastníkov konania uzavretej až po podaní žaloby na súd, a napokon v jednom prípade aj navrátenie pozemku na základe právoplatného rozsudku Okresného súdu v Galante z 11.4.2018, je nevyhnutné považovať za úspech žalobcu v tomto druhu konania, akým nesporne je aj reštitučné konanie, poukazujúc i na závery Nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 122/2020 z 20.8.2020, ktorý bol vydaný v tomto konaní.

49. Zákon č. 161/2005 Z. z. bol súčasťou množiny tzv. reštitučných zákonov, ktorých účelom je vo všeobecnosti napravenie krívd spáchaných jednak na majetku fyzickým osobám, ako aj v tomto prípade, náprava krívd spáchaných na majetku cirkvi a náboženských spoločností, ktorými boli porušené ústavné práva týchto právnych subjektov ako aj ústavná rovnosť ochrany vlastníctva.

50. Oprávnenými osobami na účely zákona č. 161/2005 Z. z. sú štátom registrované cirkvi a náboženské spoločnosti so sídlom v Slovenskej republike vrátane ich častí s právnou subjektivitou, ktorých nehnuteľnosti prešli na štát alebo obec. Predmetom reštitúcie je právo oprávnených osôb na možné uplatnenie nároku na navrátenie vlastníctva k nehnuteľným veciam - na pozemky, ktoré tvoria poľnohospodársku pôdu evidovanú v katastri nehnuteľností (§ 2 písm. b) zákona č. 220/2004 Z. z.), hospodárske budovy a iné stavby patriace k pôvodnej poľnohospodárskej usadlosti, pozemky, ktoré tvoria lesný pôdny fond podľa zákona č. 61/1977 Zb. o lesoch v znení neskorších predpisov a zákona č. 100/1977 Zb. o hospodárení v lesoch a štátnej správe lesného hospodárstva v znení neskorších predpisov. Aj napriek tomu, že niektoré cirkvi plnia veľmi významné charitatívne úlohy a plnením týchto úloh odbreňujú štát od jeho povinností, medzi ktoré patrí aj záchrana a obnova sakrálnych objektov, ktoré patria medzi významné kultúrno-historické pamiatky, ktoré je potrebné zachovať pre budúce generácie, vyžadujú si tieto aktivity nemalé finančné prostriedky, ktoré cirkvi získavajú okrem iného aj z využívania nehnuteľného majetku cirkvi.

51. Podľa názoru dovolacieho súdu v odvolacom konaní súd rozhodol o náhrade trov konania pri späťvzatí žaloby z 18.2.2009 predčasne, keď zavinene za zastavenie konania pre späťvzatie žaloby (späťvzatie žaloby z dôvodu navrátenia vlastníctva žalobcovi u dvoch pozemkov v správnom/katastrálnom konaní), prisúdil len žalobcovi a to bez nedostatočného preskúmania príčiny a výsledku tohto druhu konania a to bez prihliadnutia na možnú preklúziu práva oprávnenej osoby uplatniť svoj potencionálny reštitučný nárok u povinnej osoby podľa § 5 ods. 1 zákona č. 161/2005 Z. z.

52. Účelom reštitúcie je náprava krívd, ktoré spáchal štát v období rokov 1948 - 1989. Reprezentantom štátu a povinnou osobou na vydanie Nehnutelností je v tomto prípade žalovaný. Z obsahu súdneho spisu

nesporne vyplýva, že samotná špecifikácia pozemkov, ktoré tvorili potencionálny predmet reštitúcie bol náročný proces ovplyvnený aj viacerými objektívnymi skutočnosťami: nečinnosťou katastrálneho úradu, realizáciou ROEP-u v predmetnom katastrálnom území, ale aj dlhým súdnym konaním a v neposlednom rade aj pasivitou žalovaného. To sú zásadné skutočnosti, ktoré odvolací súd nevzal opakovane do úvahy pri rozhodovaní o náhrade trov konania a zavinení strán sporu na čiastočnom späťvzatí žaloby pre (z dôvodu) uzavretie mimosúdnej Dohody z 21.11.2016.

53. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Najvyšší súd sa pri posudzovaní odôvodnenia uznesenia krajského súdu v dovolacom konaní nezameriava len na samotný „procesný postup“, t.j. na proces pred vydaním meritórneho rozhodnutia. Z ustálenej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky, napr. I. ÚS 116/2020, II. ÚS 120/2020, I. ÚS 336/2019 možno konštatovať, že súčasťou obsahu práva na spravodlivé súdne konanie je aj právo strany sporu na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne odpovie na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov žalobcu, prednesené na súde prvej inštancie i v podanom odvolaní (§ 387 ods. 3 CSP). Podľa týchto rozhodnutí „nerešpektovanie tohto kogentného ustanovenia nesporne zakladá prípustnosť i dôvodnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP“.

54. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť aj nesprávny postup súdu, ktorý sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením ich súdnej ochrany. Ide napríklad o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom odvolacom návrhu spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

55. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestranom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva uvádza, že sudy musia v rozhodnutiach jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, musia sa zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (viď *Garcia Ruiz v. Španielsko*, *Vetrenko v. Moldavsko*, *Kraska v. Švajčiarsko*).

56. Podľa názoru dovolacieho súdu konanie odvolacieho súdu takéto vady vykazuje a to opakovane, aj po vydaní Nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 122/2020 z 20.8.2020, v ktorom ústavný súd vyslovil: „Ústavnému súdu sa javí záver krajského súdu, že za čiastočné zastavenie konania nesú rovnakú procesnú zodpovednosť obe sporové strany, ako nelogický a presahujúci hranice koncepcie posudzovania procesného zavinenia pri zastavení konania. K čiastočnému späťvzatiu žaloby nesporne došlo až po tom, čo žalovaný uzavrel so sťažovateľkou mimosúdnu dohodu, na základe ktorej jej vydal sporné pozemky (až na jednu výnimku), teda k procesnému úkonu čiastočného späťvzatia žaloby došlo v priamom dôsledku správania žalovaného. Nemožno súhlasiť s názorom krajského súdu, že i sťažovateľka (dovolaateľ) zavinila zastavenie konania tým, že neoznačila náležité sporné nehnuteľnosti, keďže k upresneniu petitu žaloby došlo niekoľko rokov pred tým, ako strany pristúpili k mimosúdnej dohode“. Následne krajský súd, viazaný právnym názorom ústavného súdu, opätovne rovnako posúdil túto otázku, keď skonštatoval: „Vychádzajúc z uvedeného je odvolací súd názoru, že zavinenie na čiastočnom späťvzatí žaloby doručenom súdu prvej inštancie dňa 23.1.2017 majú obe strany sporu; (bližšie body 35-44 odôvodnenia uznesenia odvolacieho súdu).“

57. Odvolací súd tak rozhodol napriek tomu, že ústavný súd vyslovene uviedol, že záver krajského súdu o rovnakej procesnej zodpovednosti oboch strán na čiastočnom zastavení konania je nelogický,

svojvoľný, poukázal na to, že k čiastočnému späťvzatiu žaloby došlo v priamom dôsledku správania sa žalovaného a taktiež sa stotožnil s tvrdením žalobcu a mal za preukázané, že k upresneniu petitu došlo (aj pred realizáciou ROEP-u v predmetnom katastri nehnuteľností), t.j. niekoľko rokov pred tým, ako strany uzavreli Dohodu.

58. Dovolací súd na základe uvedeného uzatvára, že dovolanie žalobcu je nielen prípustné, ale i dôvodné, a preto postupom podľa § 449 ods. 1 CSP dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu z 27.10.2020 zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie s tým, že odvolací súd je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 455 CSP).

59. Dovolací súd dodáva, že sa stotožňuje s právnym názorom vyjadreným v uznesení odvolacieho súdu, že za úspech žalobcu v spore sa považuje, ak súd v plnom rozsahu vyhovel žalobnému návrhu, respektíve, ak sa výrok meritórneho rozhodnutia zhoduje s navrhovaným rozhodnutím žalobcu. Úspech vo veci sa zisťuje porovnaním žalobného petitu a výroku rozhodnutia, ktorým sa vo veci rozhodlo. Ak strana nemá plný úspech vo veci, vždy má čiastočný úspech vo veci, t.j. každá strana je sčasti úspešná a sčasti neúspešná. Ak mala teda strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov buď pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo (pozri R 54/1973, 7Cdo/255/2021). Dovolateľ mal úspech v časti navrátenia vlastníctva k parcele uvedenej v prvej výrokovej vete rozsudku súdu prvej inštancie. Pokiaľ sa týka zavinenia dovolateľa na späťvzati žaloby po uzavretí mimosúdnej Dohody strán sporu z 21.11.2016, odvolací súd bude rešpektovať názor Ústavného súdu Slovenskej republiky z Nálezu sp. zn. IV. ÚS 122/2020 z 20.8.2020, ktorý sa týka tejto konkrétnej veci, prihliadne i na názor odvolacieho súdu a osobitný charakter reštitučného konania a najmä na skutočnosť, že k Dohode a de facto k navráteniu vlastníctva k požadovaným nehnuteľnostiam v prospech žalobcu prišlo až po podaní žaloby na súd, a to v požadovanom rozsahu, pričom konštatovanie odvolacieho súdu v predmetnom uznesení o existencii zavinenia žalobcu je minimálne rozporné s Nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky.

60. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania v súvislosti so späťvzatím žaloby doručeným súdu 18.2.2009 (l. č. 236) odvolací súd posúdi znovu otázku duplicity uplatneného reštitučného nároku v správnom aj súdnom konaní a následne znovu rozhodne o trovách konania v zmysle zásady zavinenia, pričom vyžiada od žalobcu dôkazy na jeho tvrdenie o úspechu v správnom konaní a to s prihliadnutím na l. č. 240 súdneho spisu - LV č. XXXX pre katastrálne územie P. R., z ktorého vyplýva, že žalobca nadobudol vlastníctvo aj k pozemkom parcelné č. 2339/11 a č. 2340/190 záznamom Z 4364/08 z 11.11.2008, nie na základe rozhodnutia správneho orgánu, ale na základe geometrického plánu č. 39/2008 - č. z. 84/09. Odvolací súd posúdi aj relevanciu (a uplatnenú výšku odmeny) požadovaných trov žalobcu za jednotlivé úkony poskytnutej právnej služby i vo vzťahu k špecifikácii predmetu konania, t.j., či v čase, keď bol poskytovaný úkon právnej služby právnym zástupcom žalobcu bol/nebol upresnený žalobný petit (špecifikácia žiadaných parciel) a v akom rozsahu.

61. Dovolací súd považuje otázku o odklone krajského súdu od zaužívanej súdnej praxe v otázke posudzovania miery úspechu strán sporu cez počet požadovaných parciel alebo alternatívne na základe výmery parciel za právnu otázku, ku ktorej v tejto veci zaujal odvolací súd názor a zrozumiteľne ho v odôvodnení uznesenia stranám sporu vysvetlil. Keďže podľa dovolateľa má ísť o odklon od zaužívanej rozhodovacej praxe, nejde už podľa názoru odvolacieho súdu o vadu zmätočnosti, ale o posúdenie právnej otázky, o ktorej v tomto druhu rozhodnutia nemá dovolací súd zákonnú právomoc rozhodovať.

62. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného i dovolacieho konania (§ 453 ods. 1 a 3 CSP).

63. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.